Coloanele Abadanului...

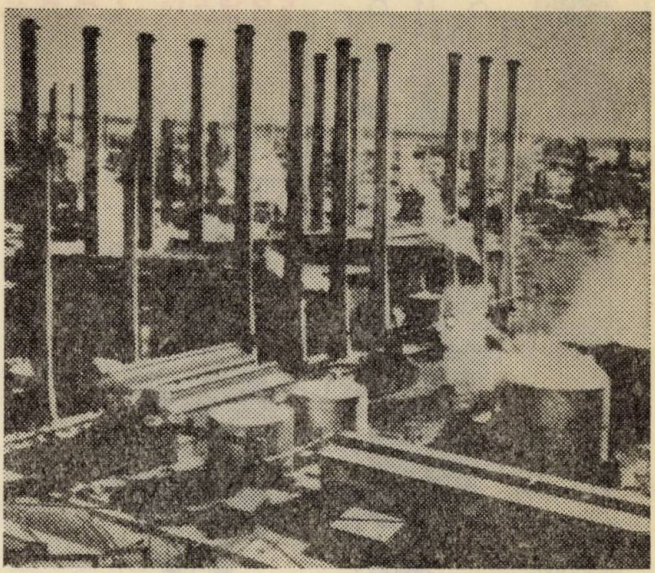

noilor furnale. Metafora prinde, însă, viață. Alături de coloanele de la Persepolis și minaretele Isfahanului, au răsărit stîlpii de înaltă tensiune, baraje și turlele sondelor. Iar strălucirea „templelor" de oțel ale furnalelor și rafinăriilor de la Tabriz sau Abadan nu e cu nimic mai prejos decît cea a capodoperelor făurite cu secole în urmă.

După răsăritul soarelui, printre trandafirii Shirazului, un șir nesfîrșit de oameni înaintau, cu pioșenie, spre mormintele celor doi mari poeți. Se închinau, așezau mîna dreaptă pe pa-i tra funerară și rămîneau în reculegere. Am înțeles, atunci, că azi, în ziua sortită prefacerilor, urmașul perșilor are certitudinea că seva din adîncuri a acestei națiuni menține ramura sufletului său veșnic vie și că poporul căruia îi aparține— care a îmbogățit cu generozitate, de-a lungul mileniilor, civilizația universală — continuă să dispună de inepuizabile resurse creatoare.

Moștenirea de frumusețe și măreție lăsată de cei ce au suprapus cîteva straturi de civilizație este, pentru poporul iranian de astăzi, o comoară, dar și un îmbold. Aceste „explozii" de geniu, de măiestrie și încîntare ale unui popor greu încercat de istorie, confirmă, dar și îndeamnă la concentrarea energiilor, pentru înălțarea unor noi straturi de civilizație, a unui nou mod de existență, care să urce podiumul valorilor contemporaneității.

ION STOICA

Falnicul Demavend: peste 5500 metri și zăpezi veșnice.

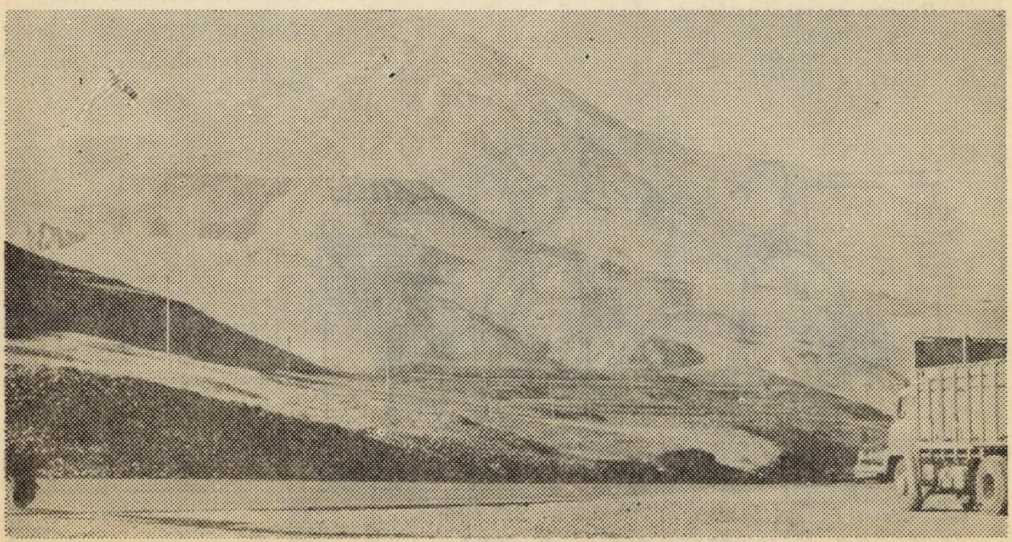

EUGEN TARU

— *Babacu are mari ambiții cu mine. Spune: „Nu mă las pînă nu te văd urcat sus, sus de tot!“*

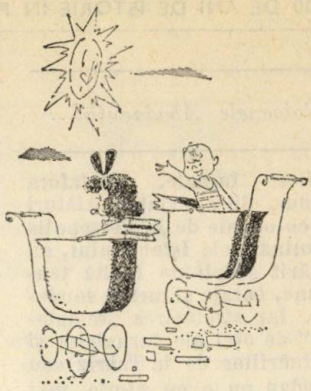

PRECOCITATE:

— *Hei păpușico, te fac un film?...*

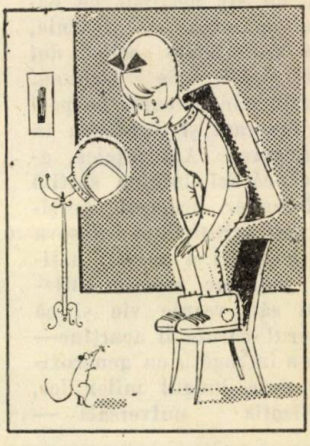

COSMONAUTA:

— *Am să întîrzii de la lansare*

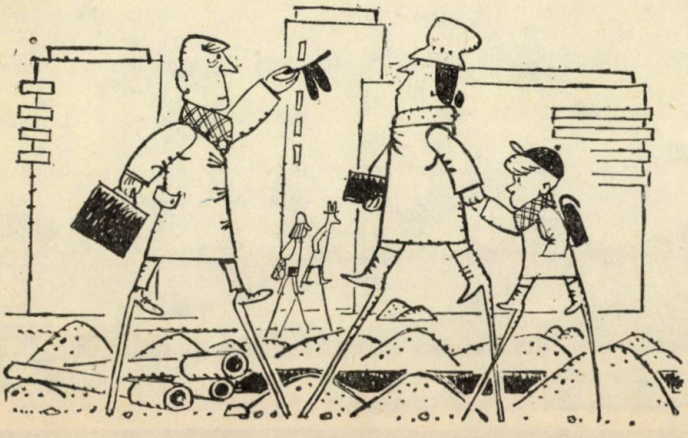

Propuneri pentru încălțăminte de sezon

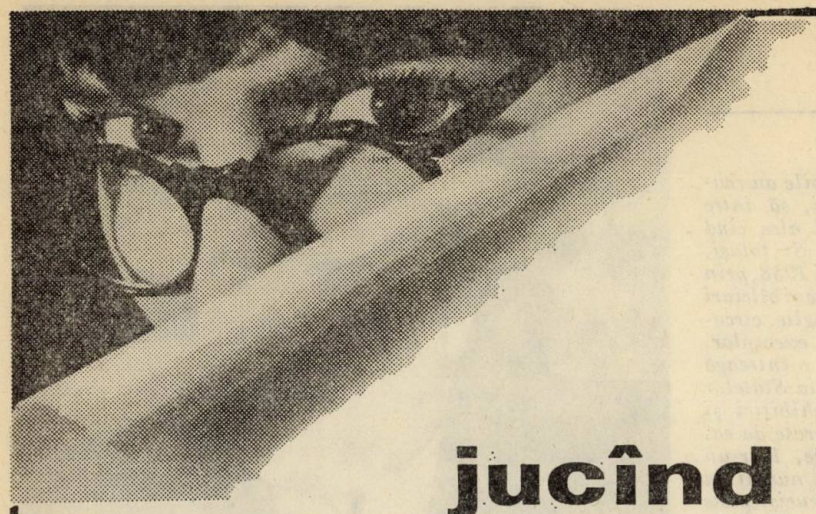

jucînd la

pronoexpres

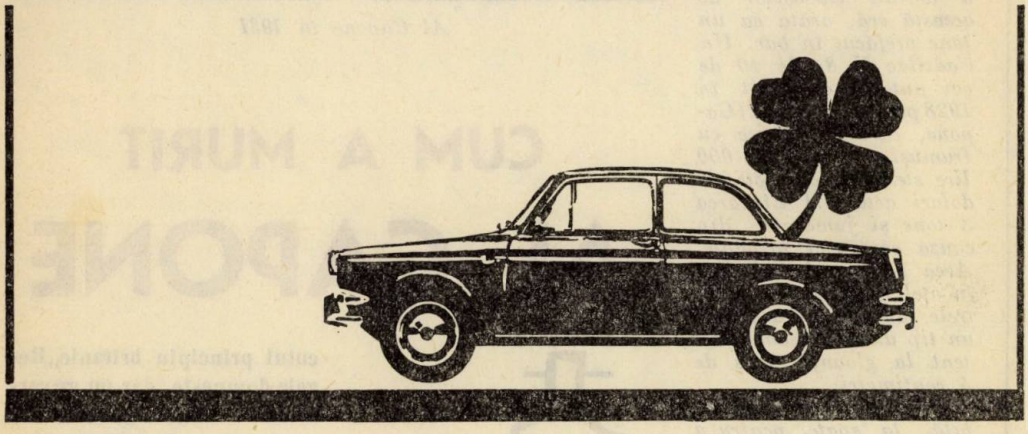

PUTEȚI CÎȘTIGA

PREMII ÎN BANI–AUTOTURISME

MARȚI ULTIMA ZI LA PRONOEXPRES

Puține automobile au reușit, pînă astăzi, să intre în istorie. Mai ales cînd sînt blindate... Și totuși, între anii 1934 și 1958, prin circuri, panorame și bîlciuri din întreaga Anglie, circula un asemenea exemplar, care amintea de o întreagă epocă din istoria Statelor Unite: era prohibiției și a corupției generate de ea.

O eră în care, într-un singur deceniu, numai la Chicago, au fost uciși peste 2000 de civili în mare majoritate gangsteri, contrabandiști de alcool (bootleggers) și 500 de agenți de poliție.

Automobilul expus ca piesă de muzeu, pentru a aminti curioșilor de această eră, arăta ca un tanc prefăcut în bar. Un Cadillac V 8, de 40 de cai putere, construit în 1928 pentru domnul Al Capone, care îl plătise cu frumușica sumă de 6 000 lire sterline (cca. 30.000 dolari actuali.) Cîntărea 3 tone și jumătate, din cauza caroseriei blindate. Avea rezervorul îmbrăcat în oțel, parbrizul și ferestrele laterale prevăzute cu un tip unic de geam rezistent la gloanțe, gros de 5 centimetri.

O ferăstruică rabatabilă, la spate, pentru a asigura un tir din toate unghiurile, și un depozit secret de arme, sub un panou al banchetei din spate, îl înștiințau pe privitor că omul care comandase și utilizase automobilul expus fusese foarte „căutat", de rivali înarmați pînă în dinți...

Iar o placardă cu litere mari, atîrnată alături de mașina blindată, preciza, pentru a înlătura orice eventuale îndoieli: „Automobilul lui Al Capone — Scarface (Brăzdatul) — regele gangsterilor".

Al Capone în 1931

CUM A MURIT AL CAPONE

O întreagă legendă s-a țesut în jurul acestui personaj sinistru, pentru unii ziariști și istorici benevoli mai complex și ambiguu decît l-ar fi recomandat activitatea sa. Fiindcă, în contrast cu cunoscutul principiu britanic „Regele domnește, dar nu guvernează" — regele gangsterilor a exercitat, din 1927 pînă în 1931 îndeosebi, o adevărată dictatură cu mînă de fier, asupra orașului Chicago.

Bun administrator al „domeniilor" sale Capone s-a extins treptat, de la baruri și localuri unde se vindea pe ascuns un whisky și un gin, de cele mai multe ori falsificat cu groaznice și, uneori, nefaste ingrediente, la tripouri și case de toleranță. Preocupat de impunitatea sa, regele gansterilor avea în slujba lui, cu state

Scenă din filmul lui Howard Hawks, Scarface, inspirat din viața lui Al Capone

în regulă, semnate doar după intimarea beneficiarilor — peste 60 la sută din poliția din Chicago. William Thompson, poreclit de clica personală „Big Bill Constructorul", ales de trei ori primar al municipiului, era unul din fervenții susținători și acoperitori ai afacerilor veroase, care aduceau, într-o singură săptămînă, din 15.000 de speakeasies (taverne clandestine, cu cod pentru inițiați), încasări totalizînd 3.500.000 dolari.

Priceput în materie de finanțe (folosea drept consilieri doi dintre cei mai scumpi avocați), avînd grijă să-și atragă o parte din presă sau să țină sub amenințări, pentru a nu fi prea indiscretă, alta, Capone a introdus, în cadrul de „omoruri cu protocol" al Mafiei italiene, transplantat în America, sistemul benzii rulante și industrializarea morții, împărțită fără o tresărire din partea ucigașului. Ca să fie mai la adăpost de anchetele poliției, Capone începuse să-și angajeze experți pistolari, fără cazier, cu identitate necunoscută la Chicago. Veneau „în turneu", exact pentru durata crimei plătite, și plecau netulburați. Formula apărută în ziare: „ucigași necunoscuți", devenea astfel, tot mai des o realitate.

Bineînțeles că un asemenea personaj nu putea decît să aibă o armată de dușmani. Un veritabil război între bande s-a desfășurat timp de cîțiva ani, cu rafale de mitralieră pe bulevardele centrale ale orașului, cu senzaționale răpiri și urmăriri cu 140 kilometri pe oră. Într-unul din episoadele decisive, în șase săptămîni din vara anului 1928, procurorul a înregistrat de șapte ori „asasini necunoscuți". Serviciul de recrutare de ucigași cu simbrie al lui Capone lucra operativ... În stadiul cel mai avansat al cercetărilor, suspecții erau eliberați „din lipsă de probe". Doar de două ori a fost nevoie să se deranjeze personal „Micul Cezar" (poreclă lansată de filmul în care făcea o mare creație Edward Robinson), și acoliții lui Capone au fost eliberați în urma ordinelor urlate la telefon magistraților. Doi dintre imprudenți s-au trezit mutați în Wyoming și Nebraska... Înmormîntările, uluitor de fastuoase, cu munți de coroane funerare, etalări de rîuri de diamante din partea neconsolatelor văduve, prilejuiau armistiții și chiar întîlniri între crîncenii rivali.

Și totuși, omul acesta, împotriva căruia, într-un singur atac al hotelului unde obișnuia să prînzească și să acorde audiențe, au fost trase fără efect 1 100 de gloanțe, și, în decursul anilor, au fost aruncate bombe cît împotriva unui aerodrom, nu a fost ucis de o mînă dușmană. Nici rivalii, nici poliția, nu și-au înscris în palmaresul lor împușcarea lui Al Capone.

William Thomson — zis „Big Bill", de trei ori primar al municipiului Chicago, susținător al lui Capone.

Episodul final al carierei sale s-a desfășurat aproape în culise. Inamicul public nr. 1 nu mai oferea manșete de ziar pe pagina I. Omul care declarase cu seninătate în fața tribunalului: „Nu am făcut altceva decît să vînd bere și băuturi alcoolice celor mai de vază cetățeni. Am satisfăcut o cerere generală...", nu era, în perioada aceea, doar un fost deținut. Mai grav: el era un mit destrămat.

După ce, în octombrie 1930, la capătul a zece zile de dezbateri încordate, justiția îi venise de hac... pentru evaziuni fiscale, condamnîndu-l la 11 ani închisoare și 80.000 de dolari amenzi și cheltuieli de judecată, se părea că sănătatea lui Al Capone fusese iremediabil zdruncinată. Nu atît din cauza regimului penitenciar la care era supus: el se dovedea un onorabil croitor, alături de alți deținuți și se îngrășase cu cinci kilograme. Dar aroganța lui, suficiența autoritară a omului de afaceri care a izbutit în toate, care a adunat cu abilitate o avere de 25 milioane de dolari, fuseseră complet pulverizate. La 17 noiembrie 1939, cu doi ani înaintea expirării sentinței, după ce fusese transferat din Alcatraz prin alte cinci închisori, Capone este eliberat și se întoarce la soția și fiul lui, într-o vilă din Miami. Apoi este internat într-un spital din Baltimore: suferea de o lentă, dar progresivă și inexorabilă destrămare a personalității. Pierderi de memorie, tulburări de judecată, iritabilitate și neîncredere crescînde, erau semnele unei stări depresive pronunțate, întreruptă de perioade de exaltare euforică.

Afacerile nu mai prezentau nici un interes pentru fostul rege al gangsterilor. Prezentau, în schimb, pentru Ministerul Finanțelor din SUA, care nu a ezitat, după tergiversări și negocieri prelungite, să încaseze 30. 000 de dolari din beneficiile obținute ilegal de Capone în perioada de aur a contrabandei de alcool...

În ultimii opt ani ai vieții sale, Capone n-a mai apărut în societate decît cu prilejul căsătoriei fiului său. Acesta, ca o compensație, îmbrățișase profesia de jurist și se căsătorise cu o fată din înalta societate.

În 1943, o agenție de presă a transmis următoarea știre, edificatoare pentru evoluția „micului Cezar": „Azi, Al Capone este un om bolnav, distrus, care trăiește în refugiul lui din Palm Island. Poartă ochelari de soare și barbete lungi. Capone nu este astăzi mai periculos decît un cățeluș. Smuls din mijlocul bandei sale și fără pistolul lui automat, e acum doar o relicvă a unei ere apuse."

În ianuarie 1947, pentru ultima oară reapare numele lui Capone: săpat într-o piatră funerară. Avusese un atac de apoplexie și, timp de cinci zile medici și infirmiere au luptat cu boala și cu complicațiile ei: pneumonie, folosind baloane de oxigen. În zorii zilei de 25 ianuarie, în vîrstă de 52 de ani, Al Capone și-a dat ultima suflare. Windham Thildrick, cioclul miliardarilor, a arătat încă o dată că își merită prestigiul. Fața fostului rege al gangsterilor, expusă în capela funerară a firmei, nu sugera cu nimic trecutul său tulbure și înecat în sînge. Flori și coroane sosiră la Miami din toate colțurile Statelor Unite, chiar din partea unor personalități respectabile. Suveniruri modeste veneau și din celebrele închisori Sing-Sing și Alcatraz...

Într-o după amiază geroasă de februarie, în timp ce vîntul pornit dinspre lacul Michigan mătura orașul Chicago, în cimitirul Monte Olivetto 40 de persoane s-au adunat pentru ultima întîlnire cu cel ce fusese Al Capone. Ceremonia s-a desfășurat în mod intim.

Printre „figurile" din asistență, se remarcau: Willie Heeney și Joe Corngold, care aveau în mîinile lor toate jocurile de noroc clandestine din Chicago; Joe Aiupa (alias O'Brien), Claude Maddox și Robert Ansoni, proprietarii firmei Taylor company—care fabrica tot utilajul necesar tripourilor; Murray Humphrey-Cămila, Tony Capezio — Durul—personaje ale căror cifre exacte de venituri erau un coșmar pentru agenții fiscului. Atmosfera era melancolică, și Matt Capone, fratele defunctului, a interzis reporterilor în goană după fotografii „tari" să tragă măcar un instantaneu. Biserica își dăduse binecuvîntarea numai fiindcă, pe patul de moarte, defunctul se căise de „faptele de arme" prin care terorizase ani de zile o metropolă cu trei milioane de locuitori. Dar nu autoriză nici o solemnitate religioasă.

Cîțiva șomeri cu mănuși grosolane în mîini, au depus sicriul în groapa săpată în pămîntul tare din cimitirul Monte Olivetti. Capone trecea astfel alături de sutele de oaspeți ai cimitirului, trimiși acolo de acoliții lui sau căzuți în slujba sa.

Omul țintit de 150 de pistolari rivali realiza, în clipa aceea, un record neașteptat: să fie înmormîntat după ce murise în patul lui, avînd drept căpătîi perna, nu trotuarul marelui oraș...

Viața lui agitată, întreaga epocă 1920—1932, au fost reconstituite—cu ajutorul a numeroși sociologi, criminologi, juriști, ziariști, scriitori, cîntăreți de jazz, de blues— de scriitorul și publicistul englez Kenneth Alsop, în cartea sa: „Era prohibiției", care va apare în curînd și în limba română.

Eugen B. MARIAN

Vedere din Chicago

Prin agenţiile şi filialele O.N.T. în tot cursul anului vă puteţi asigura un concediu plăcut

— Odihnă sau tratament în staţiunile balneo-climaterice; între 1 octombrie—30 mai, importante reduceri de tarife.

— Excursii în ţară, în circuit şi la sfîrşit de săptămînă, la munte sau la mare.

— Călătorii în străinătate, cu programe turistice şi pe trasee interesante, în R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacia, R.S.F. Iugoslavia, R.D. Germană, R.P. Polonă, R.P. Ungară şi U.R.S.S., cu servicii şi preţuri avantajoase.

Plata eşalonată.

Reţineţi din timp locul preferat!

Prof. dr. docent M. CAJAL

COPILUL DV. face sport?

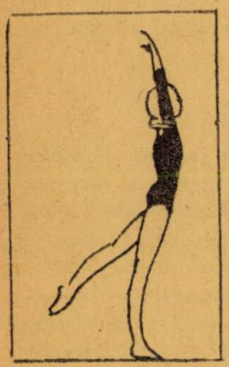

Jocurile sportive sînt apropiate de sufletul copiilor. De aceea e necesar să fie dirijate în mod raţional, spre a putea obţine o dezvoltare sănătoasă şi multilaterală a copiilor. Sportul este practicat cu muşchii, oasele, articulaţiile, dar mai ales cu creierul. Copiii care cultivă sportul vor aplica emulaţiunea şi în viaţa lor şcolară.

Prin sport se urmăreşte: a) tonificarea şi călirea organismului; b) întărirea musculaturii şi articulaţiilor; c) cultivarea spiritului de prietenie şi sociabilitate; c) dezvoltarea curajului, perseverenţei şi iniţiativei; e) dragostea de colectiv; f) stimularea voinţei, rezistenţei şi formarea personalităţii.

Cînd părinţii vor să aleagă un sport pentru copilul lor, trebuie să ţină cont că acesta nu este un adult în miniatură, că are corp cu particularităţi anatomice, fiziologice, psihice şi clinice care-l deosebesc de omul adult. Prin sport nu se urmăreşte doar sporirea calităţilor fizice, ci şi dezvoltarea celor psihice.

La copiii sub vîrsta de 10 ani, muşchii sînt slab dezvoltaţi, osificarea este incompletă, articulaţiile fragile. Oasele lor lungi au o zonă cartilaginoasă care ia parte activă la creşterea scheletului. Osificarea acestor cartilagii, numite cartilagii de conjugare, se face la vîrsta pubertăţii. Cînd aceste zone cartilaginoase se calcifică înainte de vremea normală se poate produce încetarea dezvoltării corpului în lungime. Dezvoltarea fizică nu merge paralel cu cea psihică.

Unele mijloace de educaţie fizică prelungesc durata existenţei cartilagiilor de creştere din schelet, favorizînd o creştere activă în lungime a corpului. Altele, care necesită forţă şi rezistenţă, grăbesc procesul de osificare înainte de vreme şi micşorează creşterea în lungime. Cînd se alege un sport, trebuie să se ţină cont de temperamentul şi necesitatea copilului de a-şi forma talia.

Sporturile recomandabile copiilor care au nevoie de a creşte mai activ în lungime sînt: patinajul de viteză, alergarea şi mersul activ, baschetul, voleiul, înotul de viteză.

Sporturile necesare copiilor prea înalţi sînt: patinajul mlădios, înotul neforţat, tenisul, tenisul de masă, ciclismul, aruncări de greutăţi.

Sporturile recomandabile copiilor nedisciplinaţi sînt cele ce se practică în colectiv (volei, tenis, fotbalul şi handbalul). Fetiţelor li se recomandă mai ales sporturile liniştite care au graţie în mişcări, cer eforturi fizice neobositoare şi au o acţiune

fiziologică sănătoasă asupra respirației, circulației și digestiei.

Este preferabil ca exercițiile sportive să se execute în aer liber. Sportul, prin exercițiile fizice componente, prin utilizarea agenților fizici (aer, soare, apă) călește organismul, îl ajută să se fortifice, fără a-i da tulburări. Este o diversiune necesară activității neuropsihice.

În primii cinci ani, copiii nu vor face întreceri sportive ci doar exerciții de cultură fizică, urmărindu-se călirea organismului, pentru a-l face ușor adaptabil la diferite condiții de viață (umiditate, frig, vînt, căldură, oboseală), fără a se produce vătămarea organismului. Prin jocuri bine alese se ajunge ca preșcolarul și școlarul mic să aibă o ținută corectă, o respirație ageră, o musculatură întărită, o dezvoltare armonioasă a corpului și psihicului. Exercițiile fizice preparatoare exercițiilor sportive nu vor fi executate de copiii prea debili, de cei care au stări subfebrile, de cei care sînt în convalescența inflamațiunilor ganglionilor pulmonari, de cei care sînt limfatici și răcesc ușor.

Se vor prefera exerciții însoțite de mișcări, pentru a se ajunge la rezistența la oboseli.

Pentru recomandarea unui sport trebuie să se țină seama de starea fizică și psihică a copilului. Să se înregistreze dacă are mișcări corporale active, dacă are îndemînare în mișcări, dacă urcă ușor scările, cum sare pe coardă, cum se ține pe vîrful picioarelor, ce abilități prezintă la jocul cu mingea, cum se prezintă pulmonii și cordul copilului. Se va nota aspectul corporal, dacă este de talie lungă sau scurtă, dacă membrele inferioare sînt drepte sau prezintă curburi rahitice. Trebuie să se țină seama și de comportarea copilului. De multe ori sînt necesare radiografiile articulațiilor coxofemurale, precum și cele ale coloanei vertebrale. Există malformațiuni congenitale prin defecte ale articulațiilor coxofemurale sau ale coloanei vertebrale, care nu pot fi observate fără radiografii.

Sub impulsul unora din sporturi (călăria, înotul neforțat, ciclismul etc.) zonele cartilaginoase se osifică mai timpuriu, micșorînd dezvoltarea corporală în lungime, așa că trebuie evitate de cei care cresc anevoie în talie. Alte sporturi prelungesc durata osificării cartilagiilor de creștere, favorizînd o creștere corporală activă în lungime: (atletismul, oina, fotbal, handbal etc.)

Copiii molâi vor practica înotul de viteză, tenisul de masă, orice joc cu mingea.

Copiii sub 10 ani nu trebuie să practice fotbalul, boxul, călăria. Aceste sporturi sînt traumatizante pentru aparatul lor osteoarticular.

Să trecem în revistă cîteva sporturi utile copiilor.

TENISUL DE MASĂ (ping-pong)

este un joc cu avantaje educative puține. Corpul, în genere, în timpul jocului nu stă drept, ci îndoit înainte și plecat spre dreapta. Este contraindicat la cei cu tendință la scolioză cu convexitatea spre stînga sau cu afecțiuni cît de neînsemnate ale coloanei vertebrale. Dezvoltă atenție și exercită o gimnastică vie a privirii. Ochiul se mișcă repede, urmărind deplasările mingii. Folosește copiilor cu strabism prin jocul sportiv al ochilor.

CICLISMUL

pune în acțiune mușchii gambei, ai coapsei și bazinului. Este mai indicat pentru fete decît pentru băieți, căci ele au nevoie de bazin dezvoltat, favorabil pentru actul maternității. În timpul activității cicliste, mușchi mîinii, antebrațului și brațului sînt contractați. Există

și contraindicații: herniile nefrita, astmul, tusea convulsivă, apendicita cronică. Se reproșează acestui sport că produce curbura spatelui. Acest inconvenient se produce numai cînd copilul are pe bicicletă o poziție necorespunzătoare. Ciclismul este recomandabil: anemicilor, surmenaților, nervoșilor, fetelor cu bazin strîmt.

La vîrsta de zece ani începe la copil epoca prepubertară, iar la 11—12 ani

cea pubertară. Deosebirile de ordin fizic între băieți și fete se accentuează din ce în ce mai mult. Fetele suferă influența glandelor endocrine într-o măsură mai mare decît băieții.

De aceea, nu toate sporturile convin fetelor. În unele sporturi fetele sînt egale băieților (patinaj, înot, tenis, tenis de masă). În altele superioritatea o au băieții (box, fotbal, călărie etc.) căci au mai mari puteri fizice.

Să aruncăm o privire asupra sporturilor recomandabile copiilor începînd din vîrsta prepubertară.

TENISUL

este un sport care poate evidenția grația corpului și a mișcărilor. Constituie un exercițiu în care mușchii corpului activează în mod inegal. Este contraindicat pentru copiii cu tendință la scolioză, deoarece jumătatea dreaptă a corpului activează mai intens ca cea stîngă. Are multe avantaje, căci provoacă o destindere nervoasă prin mulțumirea și plăcerea pe care o produce. Tenisul este recomandabil elevilor surmenați, celor care sînt în convalescență a bolilor respiratorii, căci se produc respirațiuni profunde în timpul jocului. În 90 la sută din cazurile de scolioză, coloana vertebrală avînd convexitatea spre stînga, există contraindicațiuni provocate de exercitarea acestui sport unilateral drept. Este un sport în care creierul activează în măsură egală cu agilitatea corporală. Reumatismul poliarticular, afecțiunile cardiace, defectele oculare contraindică acest sport.

SCHIUL

este un sport de iarnă, pe care copiii îl fac prin eforturi bilaterale, cu oasele, articulațiunile și musculatura întregului corp. Cum oasele

și articulațiile sînt fragile în epoca prepubertății, schiul trebuie folosit doar de copii voinici. Dezvoltă curajul, raționea și echilibrul psihic. *Indicații*: nevoia de a călî și fortifica organismul, timiditatea, tendința la scoliоză. *Contraindicații*: astmul infantil, tuberculoza larvată, herniile, inteligența redusă.

CANOTAJUL

sport recomandabil mai ales celor fără defecte ale membrelor superioare. Fiind un exercițiu muscular bilateral, tonifică musculatura pieptului, umărului și spatelui. O ședință de canotaj nu va dura mai mult de o oră, din care 1/2 oră antrenament și 1/2 pauză. Este indicat în scoliоză,

fiind un exercițiu bilateral. Copiii nedisciplinați găsesc avantaje de ordin psihic în practicarea acestui sport.

VOLEI ȘI BASCHET

acestea sînt sporturi în care toți mușchii corpului intră în acțiune. Oasele, articulațiile, ochii, plămînii, cordul, sistemul nervos sînt în activitate. Mișcările sînt simetrice și bilaterale. *Indicații*: surmenajul psihic, scolioza ectopie testiculară, obezitate, copii molii. *Contraindicații*: afecțiuni de cord, hernii, varicocel, apendicită cronică, afecțiuni osteoarticulare congenitale, defecte de vedere, lipsă de curaj.

OINA

este un sport național, frumos, atractiv și sănătos. Oina se joacă în aer liber și în spațiu deschis. Este compusă din exerciții de fugă și de bătaie a mingii. Respirația este activă în timpul jocului, bătăile cordului mai frecvente. Cultivă spiritul de inițiativă, încredere în sine, dorința de a învinge, spiritul de echipă.

Contraindicații: convalescența de tuse convulsivă, adenopatia, tracheobronșită recentă, afecțiunile de cord, reumatismul poliarticular

Dacă este folosit raţional acest sport constituie o cultură metodică a corpului, produce călirea şi fortificarea organismului, face sistemul nervos ager şi capabil de rezolvarea urgentă a situaţiilor ivite în parcursul jocului.

SCRIMĂ

este un sport bazat pe mişcări precise şi de viteză. Cere muşchilor contracţiuni repezi, iar creierului atenţiune şi decizie. Provoacă o accelerare a respiraţiei şi a circulaţiei sanguine, uneori însoţite de ridicarea temperaturii. Este indicat în cazurile de ectopie testiculară, contraindicat la scoliotici.

În biografia fostului om de stat francez, Georges Clèmenceau, se menţionează că, în timpul adolescenţei sale, a luat lecţii de scrimă, mai mult pentru a-şi dezvolta psihicul decît a-şi întări fizicul. El considera scrima ca o gimnastică cerebrală.

FOTBALUL ŞI HANDBALUL

sînt sporturi de întrecere. Citãm dintre avantajele acestor sporturi: dezvoltă calităţile fizice, energia, buna dispoziţie, atenţia şi priceperea rapidă, buna întovărăşire. Au şi inconveniente: brutalitatea care a devenit aproape regulă, fugă şi mişcări prea obositoare....Aceste sporturi sînt recomandabile copiilor nesociabili, celor nedisciplinaţi, care sînt obligaţi să aibă o „ţinută sportivă".

ATLETISMUL

la copii este bazat pe întreceri în alergări şi sărituri. Alergările se fac pe distanţe moderate 80—100m.

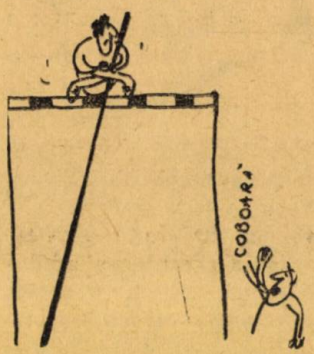

În timpul alergărilor, gura alergătorului trebuie să stea închisă, inspiraţia trebuie să egaleze expiraţia, respiraţia trebuie făcută prin nas. Atletismul este indicat copiilor astenici, timizi, nesociabili. Săriturile se fac în lungime sau înălţime. Există şi contraindicaţii la acest

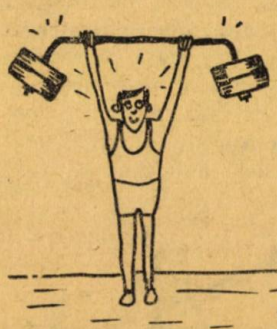

sport: astmul infantil, afecţiunile de cord, hernie, varicocelul, suspiciunile de apendicită, cei care cad uşor, neavînd echilibru stabil.

ÎNOTUL

pune în joc armonios toţi muşchii corpului; este un sport calmant. Idealul este ca înotul să se facă într-o apă cu temperatura de 25—26°, într-o atmosferă de 26—27°. Apa, aerul, soarele sînt factori adjuvanţi în acest sport. Copilul trebuie să facă în apă mişcări continue, cu mici pauze de odihnă. Înotul previne şi corectează unele deformări ale coloanei vertebrale. Este

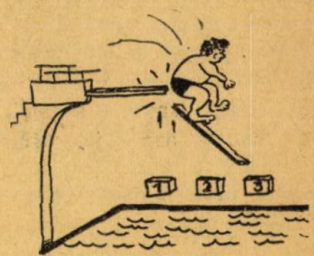

recomandabil în toate formele de scolioză, fiind un întăritor al muşchilor spatelui, precum şi în cazurile de surmenaj.

PATINAJUL

este un sport distractiv, cu foloase de ordin fizic pentru copii. În patinaj, întreaga musculatură a corpului e pusă în activitate. Articu-

lațiile sînt în mișcare activă, cartilagiile de creștere sînt stimulate. Sportul se practică în aer liber, dă grație corpurilor nearmonioase. Patinajul li-

niștit, mlădios, este un sport recomandabil celor cu tendințe spre scolioză. Dă încredere în sine și combate timiditatea, sporește energia și îndemînarea. Are și contraindicații: tuberculoza, bolile de cord, suspiciunea de apendicită, astmul infantil.

Nu trebuie să se urmărească în practicarea sporturilor performanțe care pot provoca ruinarea corpului și slăbirea vieții psihice. Trebuie să se urmărească eforturi bazate pe inteligență, tenacitate, abilitate tactică și armonia mișcărilor. Prin exercitarea sportului, copilul învață să-și coordoneze gesturile, mișcările, manifestările, adică întreaga activitate motrice, pe care, mai tîrziu, o va aplica în toate manifestările sale sociale.

UMOR INVOLUNTAR

Privire indiscretă în caietele de teze școlare

Uneori, umorul țîșnește de unde nu te aștepți. O astfel de sursă o pot constitui tezele școlare, în care se pot descoperi „perle" cum sînt cele reproduse mai jos, perle create involuntar și date în vileag sau rămase în anonimatul filelor de caiet, fără a mai fi comentate.

Cercetînd cîteva din aceste surse, ne oprim la unele perle care ni se par mai „reușite":

— Simbolismul creează o poezie citadină care se limitează totuși la mediul urban.

— „Mioriția" a circulat pe cale orală, adică nu a fost scrisă din motive tehnice.

— Școala din Humulești era o chilie făcută cu cheltuiala sătenilor.

— Goe intră în WC, nu se știe din ce motiv, și se închide acolo.

— Primul nostru scriitor marin a fost Ion Marin Sadoveanu.

— Toate personajele din „O scrisoare pierdută" sînt lipsite de incultură.

— O, dacă ar fi avut măcar presse-papierul, cuțitul acela de tăiat scrisori.

— S-a întîmplat la fel ca în istoria cu Romeo și Julieta, care au supt de la o leoaică.

— Ciobănașul moldovean, îi cere oiței bîrsane să-i pună la cap fluieraș de os, de soc, de fag, fiindcă îndrăgea muzica ușoară.

— M. Eminescu petrecea timpul liber prin parcuri... El a fost inspirat după natură de unde a și făcut multe poezii după natură.

Prof. univ. EDMOND NICOLAU

Vă propune

JOCURI PENTRU COPII INTELIGENŢI

CĂLĂTORII

La o cafenea din Singapore s-au întîlnit opt marinari, toţi din părţile răsăritului. Takar cunoştea afgana şi birmana, Takir vorbea hindi şi javaneza; Tikor cunoştea bengali şi persana, în timp ce Tokir vorbea samoeza şi telegu. Teker stăpînea bengali şi javaneza, Tukar vorbea telegu şi afgana, Tukur persana şi samoeza, iar Tokor hindi şi birmana. Cum s-au aşezat la masă marinarii noştri, astfel încît fiecare să poată vorbi atît cu cel din dreapta, cît şi cu cel din stînga sa?

TRISECŢIONAREA

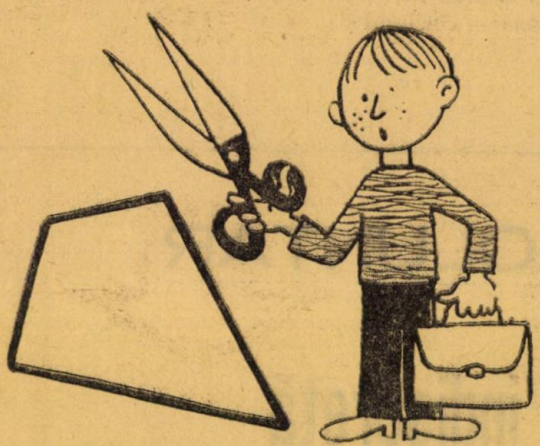

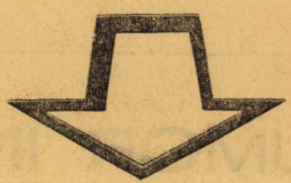

— Mişule, îţi propun o problemă de trisecţionare.
— Dar ştii bine că trisecţionarea unghiului este imposibilă.
— Într-adevăr, trisecţionarea unghiului numai cu rigla şi compasul este imposibilă. Dar eu îţi propun trisecţionarea patrulaterului: cu o singură dreaptă să tai un patrulater în trei părţi.

LOCUL GEOMETRIC AL MOTANULUI

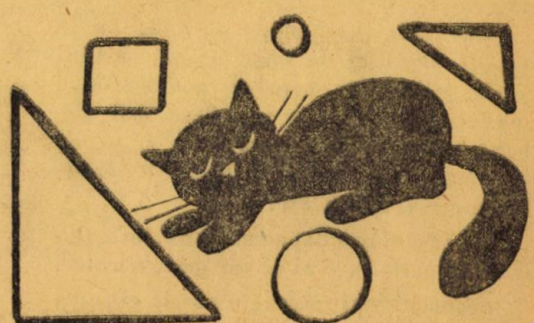

La soare, motanul Pepenel dormitează aşezat pe treapta din mijlocul unei scări ce se reazămă oblic de zid. Ionel îşi făcea lecţia la geometrie, mai exact la capitolul „Locuri geometrice". Şi atunci îi vine în minte următoarea problemă: ce loc geometric va descrie centrul de greutate al pisicii, dacă scara s-ar deplasa, rămînînd însă mereu în contact cu o extremitate pe zid, iar cu cealaltă pe pavajul curţii?

PATRU LITRI

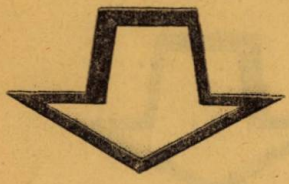

Anton are la motoreta sa o canistră de opt litri. Vasile l-a rugat să-i dea patru litri. Dar ei nu au la dispoziție, ca să măsoare, decît două vase: unul cu capacitatea de 5 litri, iar altul cu capacitatea de 3 litri. Cum vor măsura totuși exact cei patru litri?

VIN ȘI APĂ

Într-un butoi se află vin iar în altul apă. Umplem o cană cu vin, din primul butoi și îl vărsăm într-al doilea. Apoi cu aceeași cană luăm din amestecul din cel de al doilea butoi și îl vărsăm în primul. Ambele vase au din nou aceeași cantitate de lichid. Dar, ne întrebăm: oare se află mai mult vin adăugat în apă, sau mai multă apă adăugată în vin?

VIZITA

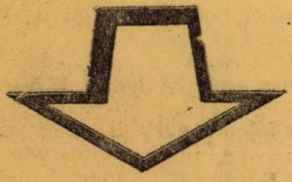

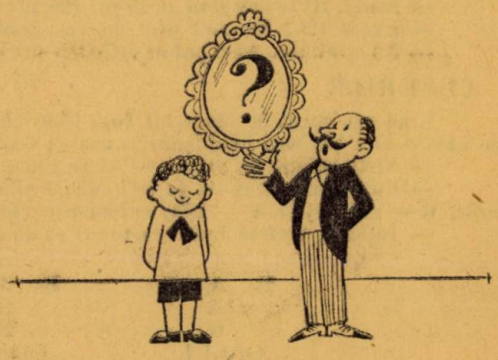

La tata, pe numele lui întreg Mihai I. Popescu, a venit în vizită un prieten și l-a întrebat :

— Pe cine reprezintă portretul din perete?

La care tatăl meu, uitîndu-se la mine, a răspuns:

— Anton, nu este așa că tatăl celui din perete este singurul fiu al tatălui celui ce îți vorbește?

Am zîmbit, căci acest răspuns încîlcit ascundea un adevăr foarte simplu. Dumneavoastră ați descoperit, desigur, pe cine reprezenta portretul din perete.

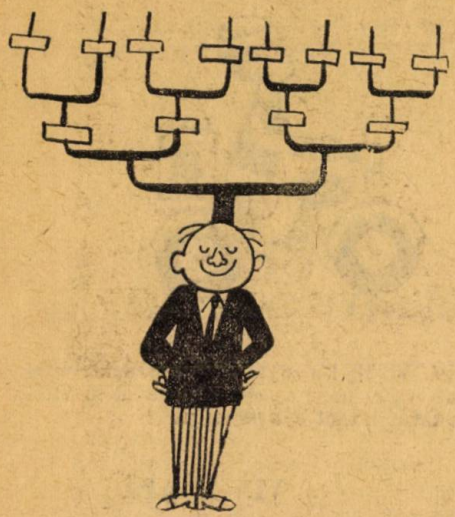

STRĂMOȘII

Fiecare om are doi părinți: un tată și o mamă. Dar cîți străbunici și străbunice vor avea în total toți străbunicii și străbunicele noastre?

CEL MAI MARE NUMĂR

Care este cel mai mare număr care se poate scrie cu trei cifre identice?

PAHARUL

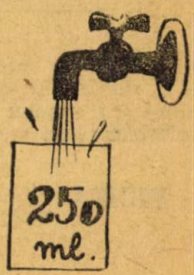

Ne aflăm în laboratorul de chimie.

— Ionel, fii te rog bun și dă-mi 125 ml de apă.

— Exact 125? Nu văd nici un vas gradat.

— Nu e nimic. Acel pahar cilindric are capacitatea de exact 250 ml.

CUBURILE

Cînd am intrat în odaia lui Toni l-am găsit pe acesta decupînd niște cartoane. Forma pe care o tăia era mai neobișnuită, așa că l-am întrebat ce vrea să facă.

— Niște cuburi de carton ca să se joace sora mea mai mică, Ana.

— Eu îți propun ceva. Ia trei cuburi și colorează-le așa cum îți indic: R înseamnă roșu, G — galben, și A — alb, culoarea cartonului.

— Înțeleg, vrei să îndoi cartonul ca să obții cele șase fețe ale cubului

Cubul 1	Cubul 2	Cubul 3
A R A G A G	G R A G G R	A G R R A R

— Și după aceasta?

— Trebuie să aranjezi cuburile astfel încît să obții o coloană care privită lateral din orice direcție, să prezinte aceleași arii roșii, galbene și albe.

— Dacă înțeleg bine, trebuie să așez astfel cuburile încît să fie, pe fiecare din cele patru laturi ale coloanei, cîte o față roșie, una galbenă și una albă.

— Exact așa. Nu-ți rămîne decît să le așezi corect.

Dezlegările în pag. 271 — 272

La fiecare pas, unitățile de alimentație publică și de servire turistică ale cooperației de consum vă oferă un popas agreabil și reconfortant.

GH. BADEA

N-am ce vă face, am plecat în concediu!

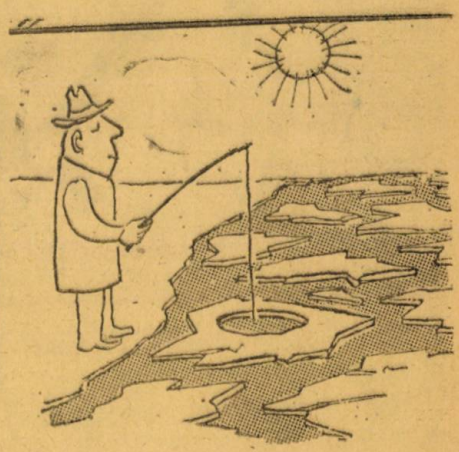

Fără cuvinte

Fără cuvinte

- DESTĂINUIRILE PESCUITORULUI DE BUREȚI
- ALUNE BUNE DE CONSUMAT CU O VECHIME DE PESTE . . . 2000 DE ANI
- CAUZELE CATASTROFEI DIN PORTUL KYRENIA

O ESCALĂ DE... 23 SECOLE

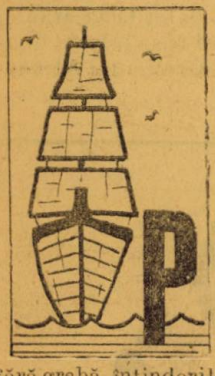

ornise din insula Samos, pare-se, transportînd mărfurile unui negustor grec. Un fel de cargou. A străbătut, fără grabă, întinderile albastre ale Mării Egee, apoi ale Mediteranei. Un popas la Rodos — o nouă încărcătură. De astă dată, sumedenie de amfore cu vin. În fine, la orizont, punctul terminus al călătoriei: coastele Ciprului. Dar vasul nu a acostat, aici, niciodată. Era spre sfîrșitul verii, un timp schimbător, și furtuna a fost năpraznică. La intrarea în portul Kyrenia s-a produs catastrofa. Cu aproape 23 de secole în urmă.

...În 1968, un tînăr american — aparținînd echipei universității din Pennsylvania, dirijată de dr. Bass, care studia o epavă romană la Yassi Ada, în Turcia — a profitat de cîteva zile de vacanță pentru a vizita Ciprul. Vreme în care, pasionat al arheologiei marine, Michael Katzev, împreună cu soția sa Susan — o excelentă scufundătoare — și-a oferit serviciile unui pescuitor de bureți. Truc obișnuit pentru cei ce studiază adîncurile Mediteranei. În mod amical și... dezinteresat, ei îi sprijină pe localnici să depisteze sectoarele unde se găsesc bureți, știind că pot căpăta, uneori, ca un contraserviciu, informații inedite asupra acestor locuri cu o îndelungă și bogată istorie.

Andreas Cariolou s-a dovedit a fi „jucător" cinstit. Mulțumit de recolta sa de bureți, el i-a destăinuit tînărului student un secret pînă atunci păstrat cu strășnicie: un adevărat „zăcămînt" de amfore — cum sînt cu miile în Mediterana — pe care-l descoperise, nu departe de țărm. Din primul moment, Michael Katzev și-a dat seama că găsits ceva cu totul deosebit. La relativ mică adîncime se întrezăreau, aparent bine conservate, nenumărate amfore.

Un prim plonjon, sub conducerea unui cunoscut specialist francez, Claude Duthuit. O nouă promisiune a unor descoperiri senzaționale: un detector și un magnetometru cu protoni au indicat prezența unor mase metalice. Bine ascunsă, sub un strat vegetal, se găsea o navă!

A fost organizată imediat o expediție, cu concursul unor instituții de prestigiu — National Geographical Society, Fundația Ford ș.a. — și al mai multor studenți din opt țări. O întreagă „armată". Scufundători, ingineri, mecanici, fotografi, medici, savanți. Au debarcat cu toții în Cipru, aducînd tone de echipament. A poposit aici și o șalupă uriașă. Un vechi castel, din apropiere, a fost transformat... în laborator și, cu sprijinul autorităților cipriote, echipa condusă de Michael Katzev — devenit între timp profesor — a început, febril, să dezlege misterul comorii marine.

Primele amfore aduse la suprafață au fost încredințate Virginiei Grace, specialistă cu renume mondial, al cărei verdict, așteptat cu nerăbdare, a fost, de-a dreptul, senzațional: anticele recipiente fuseseră fabricate la Rodos, în secolul IV î.e.n. Unele conțineau încă, aproape intacte, aproape bune de consumat, alune. Din epoca lui Alexandru cel Mare.

Dar, mai presus de toate, acolo — acoperită de alge și mușchi — se contura nava, cu prora înfiptă în nisip. Nava, ce-și păstrase structura, forma, întreaga arhitectonică. Lestul o înclinase spre babord, ceea ce-i provocase unele stricăciuni, dar carcasa rămăsese în mare parte aproape neatinsă. S-a lucrat luni de-a rîndul. Stratul vegetal a fost înlăturat. Dar, între timp, sosise iarna și nava, rămasă pe fundul mării, a fost acoperită cu un imens clopot din material plastic.

De abia cu un an mai tîrziu a fost readusă la suprafață. Victima celui mai vechi naufragiu cunoscut pînă în prezent — cu excepția urmelor unei ambarcațiuni scufundate, probabil, în epoca de bronz, în apropiere de coastele Turciei — a fost smulsă Mediteranei. Un test efectuat cu ajutorul carbonului a confirmat ipotezele experților: arborii din care sînt confecționate bîrnele au fost doborîți prin anul 400 î.e.n.

La castelul laborator s-au adunat, rînd pe rînd, mai mult de 400 de amfore — unele avînd imprimate inițialele A.P.I., sigiliul magistratului din Samos, care le controlase, altele păstrînd, dacă nu mirosul, măcar culoarea rubinie a vinului. S-au adunat, aici, 29 de pietre de moară gravate, cupe, cuțite linguri de lemn, farfurii, solnițe, bijuterii și o grămadă de monede de bronz, emise de guvernatorul macedonian Demetrios Poliarketes. Încetul cu încetul, se reconstituia o frîntură, ultima, din existența nenorocosului negustor din Samos și a celor 10—20 de oameni care se presupune că îl însoțiseră.

Nava, dezmembrată (inutil de menționat că poziția fiecărui fragment a fost precizată minuțios, în raport cu epava), a fost transportată la castel, piesă cu piesă, părțile de lemn fiind apoi tratate potrivit unor metode cu totul noi. Pentru conservarea diferitelor elemente s-au folosit amestecuri complicate de glycol și alte polietilene; a fost pusă la punct o ceară de protecție. În sfîrșit, în 1970, au început operațiunile de reconstrucție. Nava din Kyrenia și-a regăsit linia inițială, puțin greoaie, de vas cu viteză redusă. Iar cînd a fost ridicată prova, arheologii au descoperit ce anume determinase lipsa de rezistență a vasului la șocurile valurilor. Nervura principală a carcasei era străbătută de mii de tunele minuscule. Roasă de viermi. Ceea ce, probabil, scăpase atenției navigatorilor greci, care plătiseră neglijența cu viața.

Două mii de ani mai tîrziu, un dezastru naval și-a aflat explicația. Două mii de ani mai tîrziu, nava din Kyrenia — valoros dar al Mediteranei, păstrat în chip surprinzător — căreia răbdarea arheologilor și mijloacele tehnice moderne i-au redat viața, și-ar putea relua peregrinările pe întinsul apelor. Pe fundul Mediteranei, în locul unde a fost descoperită, a rămas un cilindru sigilat, care atestă că — datorită hazardului — din mijlocul mării și al trecutului a ajuns pînă la noi o mărturie a Greciei lui Alexandru cel Mare.

Craniecul: — *Meciul e extrem de curat, în ciuda faptului că trei jucători de la oaspeți primesc pe tușe ... îngrijiri medicale.*

Desen de Al. CLENCIU

RUE DES BEAUX ARTS, 13:

CAMERA LUI OSCAR WILDE

...Era o dimineaţă frumoasă de toamnă tîrzie pariziană cînd am intrat în clădirea, cu faţada proaspăt renovată, de pe Rue des Beaux Arts, 13. „Ce doriţi?" m-a întîmpinat cu surîsul pe buze o subretă blondă aflată în uşa cu geamlîc spre hol, pe care era fixată inscripţia „Reception". „Acesta este hotelul în care a murit Oscar Wilde?" am întrebat cu mirare în glas, privind în jur somptuosul interior. Fata s-a uitat la mine puţin contrariată. În loc să cer cameră, umblam... după morţi. Ce idee?! „Vă rog să aşteptaţi un moment" — m-a poftit ea. Şi s-a îndreptat grăbită spre o sală mare, luminoasă, de unde se auzea în surdină clinchet de cești și pahare. A revenit curînd însoţită de un bărbat înalt, cu ţinuta elegantă şi distincţie în gesturi, care putea foarte bine să fie patronul şi m-a prezentat... la obiect: „Domnul doreşte să viziteze camera Oscar Wilde". „Să rugăm îngrijitoarea de pe etaj să-l însoţească", a dat acesta cuvenita încuviinţare. Şi în timp ce uşa liftului se deschidea ca să ne grăbească paşii, subreta înmîna femeii în halat verde ce-şi făcuse apariţia, cheia camerei solicitate nr. 16, de la etajul I.

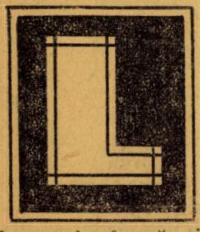

a început, coborînd din lift, lumina difuză abia mă lăsa să disting dimensiunile palierului. M-am lămurit curînd: coridorul lung, de formă circulară, era de fapt un culoar destul de îngust, mărginit pe o latură de uşile camerelor, iar pe alta de o balustradă ce dădea spre golul scării.

...O cheie învîrtită în broască şi iată-mă între pereţii unde a închis ochii, în seara de 30 noiembrie 1900, la capătul unei vieţi scurte dar aventuroase, autorul lui Dorian Gray.

Bizar aspect de cameră memorială încăperea aceasta debordînd de lumină, de culoare, de lux, adaptat celor mai exigente cerinţe ale confortului modern! Şi totuşi, ochiul e furat de fiecare colţişor, de fiecare piesă de mobilier, de fiecare obiect de artă. Pentru că cei ce s-au îngrijit de amenajarea încăperii s-au gîndit poate că numai un asemenea decor interior, de real rafinament artistic, e capabil să evoce în toată puterea de sugestie figura aceluia care căutase în principiul frumuseţii raţiunea oricărei existenţe. Privesc de jur împrejur: roşul cărămiziu al tapetului de pe perete, calm, odihnitor, în bătaia razelor de soare, pe alocuri cu nuanţe violacee. De culoarea vişinei putrede, mătasea brocată ce acoperă bogată patul lat, înalt, din dreapta uşii, reprezintă alternanţa la verdele mochetei ce îmbracă, pe de-a-ntregul, parchetul sau, poate şi mai potrivit, la verdele fistic al catifelei cu care sînt tapisate fotoliile şi — dacă nu mă înşel — bancheta din faţa şemineului. Piesă cu funcţie pur decorativă astăzi — deoarece

clădirea are încălzire centrală — șemineul permite etalarea cîtorva obiecte de artă, glastre cu flori și chiar a unui cochet aparat de radio, nelipsit mijloc de comunicație cu lumea, ca și telefonul, din camera oricărui hotel cu mai multe stele la intrare.

În dreptul ferestrei, piesa de rezistență a încăperii, biroul maron, din lemn de nuc, cu incrustații fine la colțuri, este poate singura mobilă stil asupra căreia nu ai motive de îndoială în ce privește proveniența. Da, aceasta trebuie să fie masa la care a revăzut Wilde ultimele pagini ale confesiunilor sale. Da, cu tocul acesta trebuie să fi așternut pe hîrtie nefericitul englez în nopți albe, scrisorile ultime, pline de amărăciune sufletească, adresate prietenilor săi parizieni. Da, în scrumiera aceasta de pe masă — sau în alta, dar asta nu are importanță — trebuie să fi stins el dezolat ultima țigară, renunțînd definitiv la o voluptate pe care toată viața o considerase perfectă și ideală. Țigara — a afirmat el undeva — îți place totdeauna și nu te satură niciodată.

Nu, mapa de pe birou, cu plicuri și hîrtie velină, oferite cu gratitudine pentru corespondență ocazională, nu are nimic a face cu memoria lui Wilde. E o treabă de reclamă comercială. Dar pe unul din pereții încăperii — imaginea scriitorului prinde să capete contururi prin cîteva exponate pline de sensuri.

Iată, atîrnată în ramă, o notă de plată datată: 2 octombrie 1900. E ultima plată onorată de Wilde înainte de a fi căzut la pat, doborît de meningită. Pe atunci, „Hotel d'Alsace" era departe de a avea morga de azi. Și înainte de a poposi aici, Wilde schimbase nu una ci mai multe adrese, la hoteluri mici sau în camere mobilate din diverse cartiere. Urmare firească a vieții de boemă dusă la Paris în condițiile unui exil voit, după plecarea definitivă din Anglia, în 1897. Aici, la „Hotel d'Alsace" l-a găsit însă sfîrșitul. Anunțul mortuar, decupat dintr-un ziar al vremii și expus pe același perete, e un document emoționant. E un anunț sec și rece, mai glacial chiar decît altele de acest gen, trimis probabil la tipar de cine știe care dintre prietenii ce i-au stat la căpătîi în ultimele clipe. Alături, un portret al scriitorului — cu semnătură neidentificată — rămîne, ca în romanul lui Dorian Gray, unic martor al unei vieți agitate, prea de timpuriu consumate. Pe malurile Senei, ca și pe cele ale Tamisei, figura lui Wilde nu putuse să nu atragă atenția caricaturiștilor, a numeroși desenatori.

În același loc, o copertă ilustrată — un ultim exemplar din "Revue encyclopedique" găsit probabil pe biroul camerei — ne introduce în preocupările cotidiene predilecte ale scriitorului. Urmărea cu nesaț mișcarea literară și artistică de pretutindeni și fiecare nou număr din "Revue encyclopedique" — publicație scoasă de Georges Moreau, asociatul de mai tîrziu al lui Pierre Larousse, îl punea în actualitate cu tot ce-l interesa din aceste domenii.

Nu, nu e deloc sigur că ceasul deșteptător pus să facă figurație într-un alt colț al camerei, l-a vegheat pe Wilde în zilele ultime ale șederii sale aici. Dar că volumele elegante legate în piele — 14 la număr — rînduite într-o mică bibliotecă în perete i-au aparținut, nu încape îndoială. Sînt faimoasele cursuri de literatură ale lui Lamartine, operă la care probabil ținea foarte mult. Cel care scrisese la Londra în limba franceză drama într-un act „Salomea" — dedicată celebrei artiste Sarah Bernhardt — și care se bucura la Paris de prietenia și prețuirea unor scriitori francezi de prestigiu, se delecta oricînd cu lectura clasicilor francezi.

În „camera memorială Oscar Wilde" din Rue des Beaux Arts 13, nu afli, în ultimă instanță, prea multe date noi nici despre om, nici despre operă. În patria lui, englezul ar fi avut — dacă nu și are chiar — o soartă mai bună la capitolul acesta al perpetuării amintirii sale prin amenajări muzeale. Aici însă, în strada aceasta din Saint-Germain-des-Près, în camera aceasta luxoasă cu nr. 16 de la etajul I al fostului „Hotel d'Alsace" ai marele „privilegiu" de a fi invitat nu numai să vizionezi o expoziție dar dacă îți face plăcere, să și locuiești. Baia în faianță roz de alături, butoanele de sonerie pentru diferitele servicii, prizele pentru diversele nevoi casnice, telefonul, radioul și celelalte anexe ale confortului nu te împiedică — s-ar părea — ci dimpotrivă, vor să ajute a da cadrului în care te afli o mai mare forță evocatoare. Și mai ales cînd știi că omul astfel omagiat era un îndrăgostit al paradoxurilor.

„Dacă doriți — îmi spunea politicoasă la plecare, nebănuindu-mi intențiile, femeia care mă însoțise — camera e liberă". „Cît e pe zi?" — am întrebat curios. „Vă spune jos, la recepție. În orice caz, la noi, o astfel de cameră se închiriază cu 150 pînă la 250 de franci pe zi". Am preferat să nu comentez. Am coborît și m-am oprit o clipă la subreta de la recepție ca să mulțumesc pentru amabilitatea de a mi se fi permis vizitarea. N-am putut de cît să întreb dacă există cumva vreo ilustrată înfățișînd superbul interior al hotelului sau al camerei unde a locuit Oscar Wilde. Mi s-a oferit o carte de vizită din carton Kunsdruck pe care denumirea fostului „Hotel d'Alsace" este înlocuită de parafa unei semnături lungi, indescifrabile, — probabil a proprietarului actual al imobilului. În colțul din stînga al cărții de vizită, adresa telegrafică și numărul de telefon. Nu, n-am să reținvreodată, prin telegraf sau telefon camera care cinstește la Paris memoria lui Oscar Wilde...

CONSTANTIN DARIE

VREȚI SĂ CREȘTEȚI CANARI?

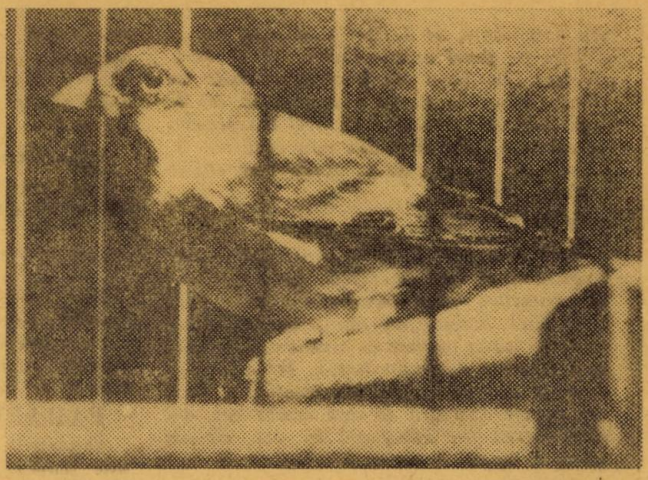

Construiți-vă mai întîi o colivie bună, spațioasă, care să aibă două despărțituri, cu ușiță între ele. Pe podeaua coliviei așterneți nisip fin, pe care-l veți schimba din două în două zile. Ușița interioară a coliviei va rămîne permanent deschisă; va fi folosită numai în timpul curățirii celor două compartimente, pentru izolarea canarilor. Aveți grijă ca, în mod permanent, colivia să fie expusă cu fața la răsărit. Cea mai bună specie de canari este așa numita olandeză. *Procurați-vă o pereche din această specie și, în martie, cînd începe împerecherea, supravegheați ouatul. Mai întîi puneți în colivie un cuib făcut din iarbă uscată sau din puf de bumbac. Luați, pe rînd, toate ouăle făcute de canariță și puneți în locul lor mărgele mari, albe. Cînd s-a terminat ouatul, puneți la loc ouăle furate și aruncați mărgelele. Numai așa veți înlesni clocitul uniform al tuturor ouălor, pentru ca puii să iasă toți odată. Primele două săptămîni lăsați puii lîngă mama lor, apoi separați-i și hrăniți-i direct, timp de trei săptămîni, cu gălbenuș de ou, apoi cu migdale pisate sau boabe de cînepă, de asemenea pisate. Cînd au împlinit vîrsta de șase săptămîni, micii canari vor fi lăsați să se hrănească singuri. Veți avea grijă ca în timpul cît puii sînt învățați să cînte, în jurul coliviei să nu pătrundă cîntecele altor păsări, întrucît aceasta i-ar deruta. Dacă tatăl puilor moare (acesta fiind profesorul de bază al „școlii") puii de canar pot fi învățați să cînte cu ajutorul unui instrument muzical.*

Trebuie știut că, de obicei, canarii se cearță și se bat între ei. Pentru aceasta veți avea grijă ca din cînd în cînd să le tăiați ghearele; altfel își fring picioarele. Puii de canar trebuie feriți cu grijă să nu răcească, deoarece prin această îmbolnăvire pot să-și piardă vocea.

Aceste delicate păsărele își trag numele de la locul lor de baștină — insulele Canare, de unde au fost aduse în Europa acum patru sute de ani.

ION MUNTEANU

DEZLEGĂRILE JOCURILOR DIN PAG. 262 — 264

CĂLĂTORII

Masa era rotundă, iar esențial este să găsim acea succesiune de limbi care satisface condiția dată. Soluția e unică și imediată. Începem de exemplu cu afgana, vorbită de Takar. El vorbește și birmana. Printre marinari, birmana mai e vorbită de Tokor, care, la rîndul său vorbește și hindi. Hindi e vorbită de Takir etc.

TRISECȚIONAREA

La prima vedere, problema pare imposibilă: cum să împarți un pătrat, în trei părți, cu o singură dreaptă? Dar în problemă nu se specifică nimic despre felul patrulaterului. La patrulatere convexe problema e imposibilă. Dar dacă patrulaterul e concav, problema e foarte simplă.

LOCUL GEOMETRIC AL MOTANULUI

Să notăm cu 21 lungimea scării AB și să completăm dreptunghiul AOBC. În orice dreptunghi diagonalele se intersectează la jumătate și sînt egale. Deci dacă punctul A se mișcă pe OD iar punctul B pe OE, distanța OM rămîne mereu constantă cu o jumătate din diagonala OC, adică OM = 1. Locul geometric e un cerc.

PATRU LITRI

Problema e veche — tare veche se poate spune, fiind întîlnită sub forme apropiate și la matematicienii evului mediu — la Tartaglia de exemplu.

Iată una din soluțiile posibile: din vasul de 8 litri umplem mai întîi vasul de 3 litri, pe care îl golim în cel de 5. Umplem

din nou vasul de 3 litri și vărsăm din el 2 litri — pînă umplem vasul de 5 litri. Evident, în vasul de 3 a mai rămas un litru. Golim vasul de 5 înapoi în cel de 8 și conținutul vasului de 3 îl transvazăm în cel de 5. Umplem din nou vasul de 3, îl vărsăm în cel de 5, unde vom obține astfel 4 litri.

VIN ȘI APĂ

Problema pare foarte complicată — dar rezolvarea ei este imediată. Este suficient să observăm că volumele lichidelor din cele două butoaie au rămas aceleași după amestec, ca și înainte de amestec. Deci cîtă apă lipsește dintr-un butoi, tot atîta vin lipsește din al doilea. În concluzie, dacă am repeta operația de mai multe ori, am avea mereu tot atîta apă în vin, cît vin avem în apă.

VIZITA

În adevăr, răspunsul poate fi formulat și astfel: Tatăl celui din perete sînt eu.

Altfel formulat:

x = persoana din tablou și Tx = tatăl său; C = cel ce vorbește, FC = fiul celui ce vorbește.

Să observăm că, în general, dacă e vorba de un fiu unic, atunci $TFy = y$, adică: singurul fiu al tatălui lui y este chiar y.

Răspunsul afirmă: $Tx = FTC$, sau, în conformitate cu cele arătate, $Tx = FTC = C$. Tatăl celui din perete este chiar cel ce vorbește, deci pe perete este portretul lui Anton M. Popescu.

STRĂMOȘII

Un răspuns precis nu se poate da, căci uneori se căsătoresc între ele și rude mai îndepărtate — de exemplu, verî de gradul doi. Dar să excludem această posibilitate, considerînd că în cazul nostru nu au existat astfel de căsătorii între rude. Dar știm că un om are doi părinți și patru bunici, respectiv opt străbunici și străbunice. La rîndul lor, fiecare dintre aceștia a avut cîte opt bunici și străbunice, deci răspunsul la întrebare este: $8 \times 8 = 64$, este numărul maxim de străbunici și străbunice ale străbunicilor și străbunicelor noastre. Să profităm de ocazie spre a face o remarcă. La fiecare generație, numărul strămoșilor noștri se dublează. Dacă noi sîntem generația zero, atunci generația n de strămoși va cuprinde cel mult 2^n persoane.

Putem considera că există trei generații pe secol. Dacă am exclude căsătoriile între rude, atunci la începutul erei noastre numărul strămoșilor fiecăruia dintre noi ar fi fost 2^{60} adică circa 10^{18}. Cu alte cuvinte, un miliard de miliarde de oameni — cifră incomparabil mai mare decît întreaga populație actuală a planetei noastre — cu atît mai mult incomparabil mai mare ca populația Pămîntului la începutul erei noastre.

De unde rezultă că în mod cert au intervenit căsătorii mixte între strămoșii marii majorități a oamenilor de pe Pămînt.

CEL MAI MARE NUMĂR

Dacă ne raportăm la scrierea zecimală, atunci desigur că acel număr este

9

9

9

Dacă însă ne raportăm la altă bază, lucrurile sînt diferite.

De exemplu, în baza 2, în care întrebuințăm numai cifrele 4 și 1, cel mai mare număr de trei cifre este 111.

PAHARUL

Se pune în pahar apă, mai mult de jumătate. Apoi se ține paharul astfel încît suprafața liberă a apei să atingă atît buza cît și linia de contact dintre marginea cilindrică și fundul paharului. Planul suprafeței libere a apei e un plan orizontal, care, din motive de simetrie, împarte volumul paharului exact în două părți egale. Una din ele este plină cu apă, deci am măsurat 125 ml de apă.

CUBURILE

Dispuse în coloană, fiecare cub expune numai patru fețe, deci la fiecare cub două fețe opuse nu intră în discuție, căci nu se văd. Apar în total patru fețe roșii, patru galbene și patru albe. Așa cum se arată în figură, cuburile au cinci fețe roșii, șapte fețe galbene și șase fețe albe. Trebuie să se elimine din competiție o față roșie, trei fețe galbene și două albe, pentru a ajunge la cifrele indicate: acestea sînt fețele care nu se văd, fiind fețele de contact dintre cuburi.

Se observă că la cubul 3 fețele opuse au aceeași culoare, deci nu se pot elimina decît două fețe de aceeași culoare. Rezultă că la cubul 3 nu trebuie eliminată culoarea roșie. Rămîn deci două alternative: eliminăm fețele GG sau AA. Trecînd la cubul 2, și aci trebuie să eliminăm o pereche, din cele trei posibile. Pentru a găsi soluția, procedăm prin încercări. Plecăm de la eliminarea perechii AA. Cubul 2 permite eliminarea a trei perechi: GG, RG și AR. Ultima nu e posibilă deoarece conduce la eliminarea a trei de A.

Cubul 1 oferă trei posibilități. Procedînd prin încercări, și eliminînd soluțiile necorespunzătoare ajungem la soluția unică:

cubul 1	*A A G A*
cubul 2	*G G R G*
cubul 3	*A R A R*

Se observă că pe fiecare verticală — deci pe fiecare față a coloanei — avem doar cîte o singură dată R, G, A.

EMIL IENCEC

Sfîrșit de veac... sportiv în București

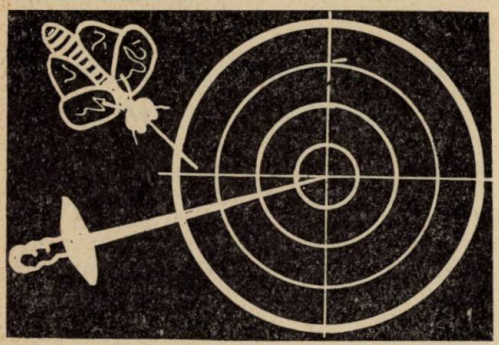

„Darea la semn!...“

Din documentele cercetate reiese că „Societatea de dare la semn, BUCURESCI“ — înființată în anul 1860 — a fost prima grupare sportivă, activitatea ei desfășurîndu-se pe parcursul mai multor decenii.

În darea de seamă a acestei societăți sportive pe anul 1860 citim că: „s-a menținut într-un feliu splendid principiul, nu se caută politica, nici spirit de partidă și naționalitate exclusivă, ci bărbatul cum se cuvine, dădătorul bun“. În rîndurile de mai sus se enunță principiul etic al sporturilor, de care — după cîte se vede — erau animați cei de la BUCURESCI și anume: „cel mai bun să cîștige, indiferent de culoarea feței, independent de poziția lui socială, de ideile și credința lui“. În ceea ce privește expresia „bărbatul cum se cuvine“, este lesne de realizat că ea se referea la omul zdravăn, bine format și curajos, iar „dădător bun“ însemna trăgător bun, țintaș de valoare.

În cuvîntul introductiv la darea de seamă mai sus citată, se precizează că „este de notorietate probat că fiecare se simte bine în mijlocul societății“. Și acel cuvînt înainte se încheie cu un îndemn: „Așadar, înainte pe această cale“. În continuare sînt publicate, printre altele, și o serie de rezultate la probele „semnul fix de cîmp“ și „semnul fix de stand“. De reținut trofeele cucerite în 1869 de către „membri dădători“: 42 cutii cu tacîmuri de argint, 37 cupe mai mici de argint, 1 cupă mare de argint, 36 linguri mari de argint, 36 linguriță, în valoare totală de franci 4 400. Se precizează că „au fost 33 de zile ordinare de dare la semn, afară de dare la semn generală“. Mai mult decît probabil, această „dare la semn generală“ era un campionat la care au participat, în acel an, aproape toți cei 243 de membri, cîți număra societatea atunci.

Un aspect discutat, cu destulă părere de rău în cadrul adunării generale, a fost acela că „la darea la semnul stand“ se înregistrau de cîtăva vreme reuzltate slabe și o participare redusă, ca urmare a neglijării acestei discipline sportive. Așa s-a făcut că o societate similară „fundată de curînd se afla înaintea societății BUCURESCI. Este vorba de o societate care se înființase la Galați. Totuși, cei de la „Bucuresci“ — loiali și ... sportivi — consemnează: „Îi urăm din inimă, să trăiască“.

Darea la semn — sau tirul cum i se va spune mai tîrziu — ca și vînătoarea (pe alocuri cu vădit caracter de performanță), practicate cu entuziasm de către membrii societății, erau îndeletniciri costisitoare și, firește, de elită, pe atunci.

Sistemul de organizare a societății și de desfășurare a activității sale era inspirat după modelul societăților similare din Elveția, țară în care tirul și vînătoarea aveau o veche tradiție.

Membrii societății de dare la semn „Bucuresci“ — vînători pasionați — activau îndeobște prin împrejurimile Capitalei; se găseau destule păduri, destule bălți și stufărișuri.

În poștalioane sau în rădvane personale, în grupuri mai mari sau mai mici, „bucurescenii“ se îndreptau spre Oltenița, ieșind din oraș pe Podul Beilicului (podul Șerban Vodă). Spre locuri bine știute de către vînătorii de la „Bucuresci“, de pe Vlașca sau Teleorman, ei ieșeau pe Podul Calicilor (calea Rahovei sau calea Craiovei, cum i se mai spunea). Cînd porneau într-o expediție mai

temerară, în Deltă, părăseau Capitala pe Podul Tîrgului de Afară, calea Moșilor de azi, care își trage numele de la strămoșescul tîrg anual ce se ținea în acea margine a orașului.

Spre pădurile și lacurile din jurul comunei Băneasa ori înspre munți, la vînătoare de capre, urși sau cocoși sălbatici, ei plecau pe la „Capul Podului" (piața Victoriei de astăzi).

Odată cu înființerea primei linii ferate București-Giurgiu, în anul 1869, adepții cinegeticii foloseau „drumul de fier", îndreptîndu-se spre Comuna — ale cărei bălți erau vestite pentru rațe și lișițe — sau spre lunca Dunării, la Giurgiu. Scăpau astfel de praf și de lungul popas al poștalionului, la Călugăreni, jumătatea drumului.

În ceea ce privește cealaltă îndeletnicire a membrilor societății sportive „Bucuresci" — darea la semn — aceasta a cunoscut o interesantă dezvoltare, de-a lungul a douăzeci de ani. Apoi și-au făcut apariția o seamă de aspecte — de fel plăcute — pentru conducerea societății și ctitoriei, încărunțiți acum.

La adunarea generală pe 1889 — ținută la 13/15 martie 1890 — cînd s-a subliniat că: „societatea care a intratu în annulu allu 30-lea allu existenței salle, își urmează mersulu seu înainte într-un modu liniștitu dară constantu și neîntreruptu", numărul membrilor scăzuse la 85. Dintre aceștia, 11 datorau „cotisatiunea loru" pe 1 an, 7 pe 2 ani, 8 pe 3 ani, 2 pe 4 ani, 2 pe 6 ani și, în fine, 1 pe 7 ani... Firește, un aspect regretabil, ca și participarea slabă a membrilor la tragerea la țintă, în special în zilele de „dare ordinară", care nu mai erau „frecventate" ca altădată, pierzîndu-și mult din importanța lor de odinioară.

Societatea de dare la semn și-a continuat totuși activitatea reușind să se redreseze în ultimul deceniu al secolului trecut cînd, pe lîngă concursurile cu arma și pistolul sau „tragerea la globuri sburătoare", au fost introduse „tirul în sbor cu alice", „tirul pe iepuri cu alice" și o probă care a stîrnit curiozitate și comentarii: „tirul cu arma de salon pentru dame".

Dar, în curînd, alte sporturi vor reține atenția bucureștenilor, tirul ducînd apoi o existență mai retrasă, fiind practicat de un număr restrîns de pasionați.

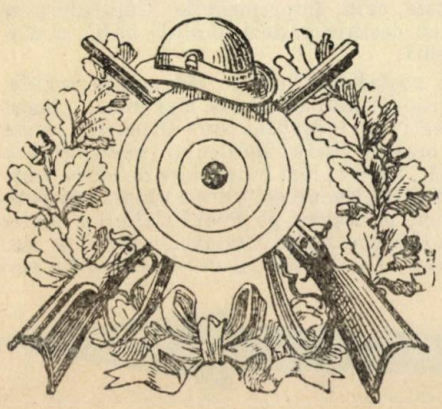

Emblema „Societății de dare la semn BUCURESCI"

De la „Gimnasticul român" la „Bukareste Turn-Verein"

Despre importanța „educațiunii corporale", ca și despre necesitatea gimnasticii „întru a deveni un bărbat zdravăn", se vorbea mai demult. Erau destui adepți ai culturii fizice, gimnaști pasionați, dar, fiind prea puțin organizați, gimnastica nu cunoștea încă dezvoltarea și prețuirea meritate. De altfel, una dintre cele mai vechi publicații „Ilustrațiunea, jurnal universal" ocupîndu-se în nr. 6 din 23 octombrie 1860 de gimnastica de la noi, subliniază necesitatea împletirii culturii fizice cu cea a minții.

Gimnastica existentă pe atunci în programa școlară naște diferite probleme. De pildă: înnoirea metodei de predare, amplificarea exercițiilor, îmbunătățirea aparaturii. De asemenea, apăreau strict necesare alte principii de selecționare a „profesorilor" de gimnastică, o mai strictă pregătire de specialitate a acestora, întrucît mulți dintre cei care predau proveneau din rîndurile acrobaților.

Printre entuziaștii militanți pentru dezvoltarea gimnasticii, pentru „modernizarea" ei și selecționarea corpului profesoral, se număra și D. Ionescu, profesor de gimnastică la liceele Gh. Lazăr, Sfîntu Gheorghe și Școala Normală de Institutori. Sub direcția lui apare la 15 martie 1892 „GIMNASTICUL ROMÂN". Revista publică interesante materiale de specialitate, care contribuie la răspîndirea cunoștințelor despre gimnastică și rostul ei. Aci, savantul, Dr. C.I. Istrate — proeminentă figură a științei românești — publică în fiecare număr interesante „reflecsiuni" și „macsime" cu privire la sport.

Propaganda susținută de revistă, prin articole documentate și diferite propuneri judicioase, face ca Ministerul Instrucțiunii să acorde mai multă atenție „orei de gimnastică" (un fel de cenușăreasă în program),

care era tratată destul de superficial. Astfel din nr. 4 al revistei aflăm că Ministerul a numit o comisie alcătuită din C. Constantiniu, D. Moceanu (n.n. — părintele gimnasticii la noi) și D. Ionescu spre a elabora o nouă programă. Tot „Gimnasticul Român", prin pana neobosită a lui D. Ionescu (care redacta aproape în întregime acea publicație), agită ide a strîngerii rîndurilor profesorilor de gimnastică. Astfel, după o susținută propagandă, ia ființă, în primăvara anului 1894, „Societatea profesorilor de gimnastică și arme din România" care o pornise bine dar, din păcate, se va destrăma după doi ani.

Revista „Gimnasticul Român" susține cu energie ideea înființării unei societăți de gimnastică a studenților și tot această revistă, relatînd despre reușitele manifestări sportive, cu prilejul împlinirii a 25 de ani de activitate a societății „Turn Verein", se întreabă, cu vădită nuanță critică: Ce zice oare „Societatea Română de arme, gimnastică și dare la semn?"

Profesorul D. Ionescu va continua să „combată" cu neobosită înflăcărare, și, alături de profesorii de sport D. Constantiniu, D. Moceanu, apoi N. Bădescu (București), F. Settelin (Craiova), I. Bucovineanu (Botoșani), R.S. Corbu (Brăila) și alții, va fi un vajnic animator pentru propășirea gimnasticii și, ceva mai tîrziu, și a sportului nostru național, oina.

Dintr-o trecere în revistă a activității sportive în Bucureștii de altădată, — nu poate lipsi cea mai veche asociație de gimnastică din Capitală, care a activat mai bine de șapte decenii. Este vorba de „Bukarester Turn-Verein", aparținînd coloniei germane din București. Gruparea fusese înființată în anul 1867, și își avea sediul în str. Brezoianu nr. 34. După 16 ani de activitate, în 1883, asociația număra 341 membri, iar în 1890 efectivul membrilor se cifra la 475.

La „Turn-Verein", în afara serbării anuale aveau loc, periodic, seri cultural-sportive. Programul acelor seri, apreciate de societatea bucureșteană, cuprindea o parte artistică (arii, lieduri, piese instrumentale, balet, cor, recitări, teatru) și o parte sportivă (gimnastică, scrimă, lupte, acrobații, diferite demonstrații), în care evoluau cei mai valoroși sportivi.

Gimnaștii se întreceau deseori în „concursuri publice" cu sportivi de la alte asociații sau grupări (care începeau să ia ființă) sau plecau în turneu în diferite orașe susținînd confruntări cu gimnaștii din asociații similare din Brașov, Sibiu, Iași etc.

În tabelul anual cu membri ai societății „Bukarester Turn-Verein", întîlnim și numele a numeroși tineri bucureșteni români, iubitori ai gimnasticii, care au activat în cadrul acestei societăți. Este de la sine înțeles că această societate de gimnastică a stîrnit emulație, grăbind reunirea gimnaștilor în diferite grupări, în vederea desfășurării unei activități organizate și „moderne", problemă despre care — după cum am notat — se ocupa intens revista „Gimnasticul Român"

Scrimă și oină pe firmament

Paralel cu gimnastica și tirul, se afirma din ce în ce mai mult o altă disciplină sportivă: scrima, îndeletnicire tot mai căutată de către „societatea aleasă" a Capitalei. Astfel din presa ultimului deceniu al secolului al XIX-lea, aflăm despre o serie de „mari asalturi" care aveau loc „în sala băilor Eforiei". În ultimul pătrar al veacului trecut apar în Capitală o serie de profesori de scrimă străini, printre care francezii — renumiți pe atunci — Merignac, Michel Gyon și alții.

După cît se pare, scrima se bucura de un public destul de numeros și (mai ales) platnic,

Sub acest „frontispiciu" revista de specialitate își începea obișnuitul articol de fond.

de vreme ce la „un mare asalt“ — care a avut loc în sala Eforiei, în ziua de 16 martie 1896, „reprezentațiunea s-a încheiat cu un beneficiu de 3 000 lei“ — după cum anunța „Revista Sportivă“. Se „duelaseră“ în acea „seară memorabilă“ o serie de „trăgători“ de elită: Nicolae San Marino, colonelul Leon Mavrocordat, George Golescu, G. Porumbaru, M. Cantacuzino și alți renumiți fruntași ai scrimei, iar în final „au dat un asalt“ și profesorii francezi.

În acea vreme încep să se afirme și profesori de scrimă români, care au animat acest frumos sport, punînd bazele școlii române de scrimă, care se va impune apoi și în concursuri internaționale.

Printre vajnicii adepți ai acestei discipline se afla și o figură interesantă în sportul românesc din preajma anului 1900: Ștefan Velescu, „unul din inițiatorii introducerii și organizatorii întregului sport (gimnastică, scrimă, danț velocipedie etc.) în țara noastră“, cum îl prezintă revista „Bicicleta“ în nr. 5 din 1894. În continuarea. portretului, revista consemnează: „a călătorit mult în scopul unei instrucțiuni desăvîrșite în această ramură făcînd aproape un turneu universal, studiind educațiunea fisică, atît la popoarele civilisate cît și la cele încă în stare primitivă“. St. Velescu s-a ocupat intens și de sportul pe pedale, iar în calitate de președinte al „Societății Velocipediștilor“ el „a pus base solide acestui exercițiu atît de folositor și plăcut“. În ceea ce privește activitatea sa competițională, aflăm că „D-nul Velescu a secerat laurii victoriei desăvîrșite în lupta ce a susținut-o cu unul dintre cei mai celebri luptători ai secolului: Doublier, — probînd ce poate un cap de școală română“. În activitatea sa multilaterală pe tărîm sportiv el găsește timp să pună și mîna pe condei, căci „D-l Velescu exercitează și ca scriitor în această materie, atît de importantă în timpul de față, cînd se simte de o imperioasă nevoie stabilirea unui echilibru între educațiunea fisică și cea intelectuală“.

În legătură cu activitatea de condeier a acestei interesante figuri sportive din „Bucureștii de altădată“, la rubrica „Informațiuni“ din revista „Albina“, anul 1897, se poate citi următoarele: „D-nii Velescu, maestru de scrimă și gimnastică și Stelian Petrescu, profesor de științe, au depus la Ministerul Instrucțiunei publice un proiect de organizare a educațiunii fisice a tinerimii la noi“.

Oina pătrunde în școli

Începuturile oinei se pierd în negura anilor, primele mărturii datînd de acum două secole și jumătate, și chiar mai de mult, de pe vremea lui Vladislav Vlaicu Vodă (secolul XIV).

Cercetătorii subliniază că oina a fost născocită de către ciobani, cărora le era foarte drag acest joc cu care își petreceau timpul în singurătatea pășunilor. Și, în adevăr, drumeții montani din zilele noastre pot întîlni ciobani nînși de ani, care să le povestească despre oină (pe care o știu din moși-strămoși) o seamă de legende. Astfel, oina este cunoscută în ținutul Blajului sub denumirea de „matca-mare“ și „hîlca“. Tot prin Transilvania i se mai spune „baciul“ sau „laptalungă“, iar prin părțile Sibiului e numită „fuga“; pe Dej „hopăciul“; „hoina“ sau „oina“ prin Muntenia; „apuca“ (Suceava) etc., etc. O serie de vechi denumiri ale acestui sport, despre care se spune că ar imagina alungarea lupilor care au atacat stîna (denumirea „baciul“ vine în sprijinul tezei).

După unii cercetători, se pare că, la început, jocul era practicat de către flăcăi din două sate sau comune care „băteau oina“ kilometri întregi, de la o localitate la alta. Faptul este încă în studiu. Cert e că jocul a dăinuit de-a lungul veacurilor, desfășurîndu-se după „regulamente“ (datini) diferind de la ținut la ținut și chiar de la o comună la alta; regulile de joc se păstrau prin ucazuri orale, transmise din generație în generație.

Pînă spre finele veacului trecut, oina era cunoscută doar în mediul rural. La introdu-

Maestrul Ștefan Velescu în costum de scrimă.

cerea ei în mediul urban și dezvoltarea acestui joc natural a contribuit efectiv Spiru Haret. Acesta, într-una din inspecțiile sale prin țară — pe cînd era ministru al Instrucțiunii — a văzut într-un sat acest joc și i-a plăcut în mod deosebit. Întors în București, Spiru Haret a chemat un grup de reputați profesori de gimnastică, printre care D. Ionescu, N. Bădescu (București), Radu S. Corbu (Brăila) și alții, solicitîndu-le să se ocupe de studierea acestui joc și să întocmească un regulament, jocul urmînd să fie introdus în școli, la ora de educație fizică. Astfel, din anul 1894, oina începe să se practice după un regulament unic (redactat de profesorul brăilean Corbu), jocul devenind astfel repede cunoscut și la orașe.

La primul campionat al Capitalei, ținut în anul 1897, în grădina Cișmigiu, au participat elevii din clasele superioare ale liceelor Gh. Lazăr, Sf. Sava, Matei Basarab, Mihai Viteazu, Dimitrie Cantemir și altele. Doi ani mai tîrziu, ca urmare a dezvoltării acestei discipline, practicată în majoritatea orașelor, s-a desfășurat primul campionat național. Disputa a avut loc pe terenul de la șosea (unde este astăzi Stadionul Tineretului). Au concurat, la acel prim campionat național, 18 licee din Capitală și din țară. Apoi, campionatele s-au ținut lanț, ele desfășurîndu-se la Buzău (în Crîng, 1904), Iași, Tîrgoviște, Craiova, Pitești, Cluj etc.

Cucerind simpatia mulțimilor, oina a cunoscut o lungă perioadă de glorie, care s-a întins pînă către 1930. Apoi, faima sportului nostru național s-a estompat, din păcate, jocul fiind strivit de indiferența oficialităților și de avalanșa altor sporturi care cucereau adeziunea publicului spectator: fotbalul, boxul etc.

„Calul de lemn", sau „drezina", „velocipedul" și „bicicleta cu aer"

Este cunoscut că unul din sporturile care au avut o activitate organizată și destul de intensă la noi, încă din secolul trecut, a fost sportul cu pedale. Acesta a cunoscut și în țara noastră o vogă deosebită, ca urmare a faptului că bicicleta pătrunsese impetuos în toate țările, cucerind adepți și creînd vîlvă. De-a lungul a aproape patru decenii — din preajma anului 1880 și pînă la izbucnirea primului război mondial — velocipedismul, la început și apoi ciclismul au ținut capul de afiș și în sportul românesc.

Despre apariția „strămoșilor" bicicletei de astăzi, există mărturii care ne duc pînă la începututul secolului al XVIII-lea. După unii cercetători chiar mai departe, pînă în 1673... Dar, cel mai cunoscut strămoș este faimosul „cal de lemn" sau „drezina" născocită de germanul von Dreiss (1817), care a cucerit rapid o celebritate aproape mondială. Drezina (care își trage numele de la însuși creatorul ei Dreiss) era un fel de cal din lemn, cu două roți, tot din lemn. După cum se vede din clișeul din pagina următoare, „sportivul" încăleca acest cal și, apăsînd cu vîrful picioarelor în pămînt, își lua avînt, reușind să acopere 10 pînă la 12 kilometri într-o oră (sau mai mult) dacă avea picioare zdravene, și, firește, o anumită abilitate.

În București, prima așa-zisă bicicleta a fost văzută în anul 1874. La Circul „Jean Gauthier", care poposise în Capitală un englez — Morfison — făcea exhibiții pe un aparat curios și rudimentar. Un fel de bicicletă, cu roți de lemn inegale și destul de mari, butucănoase (înconjurate cu șine de fier) și cu spițe care se înșurubau în obezi.

Presa vremii amintește despre existența unor velocipede (cu o roată gigantică în față și una mică în spate) la Pitești, Bacău, Mediaș, Sighișoara și alte orașe. Dar, după cum se știe, perimetrul nostru este cetatea lui Bucur. Așa că...

În anul 1886 a fost văzut pe străzile din centrul Bucureștiului un velociped construit de societatea „Turn-Verein". Aparatul era făcut în întregime din fier și cîntărea, nici mai mult nici mai puțin decît una sută kilograme. În vara anului următor și-a făcut apariția un oarecare Kruze, pe un velociped „distins", adus din Germania. În fiecare seară Kruze își făcea țanțoș obișnuita preumblare pe Podul Mogoșoaiei „în admirațiunea generală a societății bu-

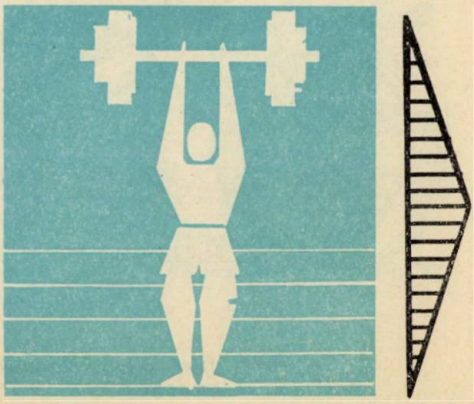

curescene". Din ce motive nu se știe, Kruze a vîndut velocipedul unui vînzător ambulant. Acesta, la rîndu-i, l-a „pasat" pentru 50 de lei, unui locotenent, care l-a dus la Turnu-Severin, unde i s-a pierdut urma...

Treptat, au început să circule velocipede construite din țeavă (încă destul de groasă), cu șa cu arcuri și cu cauciucuri masive — ca la trăsuri (dispăruseră roțile cu șine de fier). Au fost organizate și cîteva întreceri pentru acești „cai de fier", între Capul Podului și hipodromul Băneasa (unde se află azi pavilionul Expoziției), pe distanțe de 6, 8 sau chiar ... 12 km.

În 1889 se produce o adevărată „revoluție" în rîndurile „sportsmanilor" (termen la modă), iubitori ai velocipediei. Un adept al pedalajului, I.B. Antonescu, a adus de peste hotare prima bicicletă propriu-zisă, asemănătoare cu bicicletele de oraș din zilele noastre. Avea roțile de mărime egală, cadrul din țeavă destul de subțire, iar cauciucurile — noutate senzațională — „cu canal" (ca un fel de furtun), ceea ce amortiza simțitor trepidațiile. Bicicleta, frumos lăcuită cu negru și cu cîteva linii de bronz pe cadru, era mult mai ușoară decît un velociped și cîntărea... „ceva mai puțin de 50 de kilograme".

În sfîrșit, în 1891, o altă „revoluție", prima bicicletă cu cauciucuri pneumatice, „bicicleta cu aer" — cum i s-a spus la început. Indiscutabil, mult mai ușoară. O primise tot I.B. Antonescu din străinătate. În sfîrșit, „bucurescenii" puteau vedea „pe viu" bicicleta cu pneumatice, despre care citiseră și îi văzuseră „poza" în ziare.

O bucată de vreme, prima „bicicletă cu aier" era expusă în timpul zilei în vitrina unui magazin central, iar spre seară, fericitul ei proprietar se plimba în sus și în jos pe Calea Victoriei, admirat de cetățenii care își făceau promenada cotidiană pe îngustele trotuare ale acelei ulițe principale a Bucureștiului din acea vreme. Ba, „la cererea generală" a celor care se buluceau în jurul lui, biciclistul făcea și „demonstrațiuni de desumflare și umflătură a pneurilor".

Cînd ciclistul I.B. Antonescu s-a prezentat în 1893 — la startul unei curse cu o asemenea unealtă modernă, s-au iscat proteste vehemente — explicabile, de altfel — din partea celor care concurau pe biciclete avînd cauciucuri „cu canal" sau pe velocipede (cele cu o roată enormă în față și una mică în spate). În cele din urmă, i s-a admis să ia plecarea. Dar lucru surprinzător foarte, victoria a revenit, după 20 de kilometri de înverșunată dispută, vestitului velocipedist de atunci, D. Dumitrescu. În ciuda „bijuteriei sale" — cum nota un cronicar — I.B. Antonescu s-a clasat pe locul al doilea, cu aproape 200 de metri în urma învingătorului.

Firește, prilej de lungi comentarii. Simpatizanții îndîrjiți ai velocipedului erau mîndri de victoria (sincer vorbind, destul de puțin scontată) a lui D. Dumitrescu, în vreme ce alții pretextau că insuccesul lui Antonescu a fost un accident. Se susținea că învinsul nu a fost acomodat suficient cu noua „mașină", care este... nervoasă și-i stăpînește cu greu „ghidonul sensibil"; în sfîrșit că ar fi avut „crampe stomacale", scuză foarte frecventă în diferite întreceri sportive, cînd concurenții oboseau...

În scurtă vreme, bicicletele cu aer din ce în ce mai ușoare și moderne, aveau să elimine definitiv velocipedele, care vor ajunge piese de muzeu. I. B. Antonescu, abandonînd ciclismul de competiție, s-a dedicat comerțului de biciclete, care — spre a utiliza un obișnuit calambur de specialitate — i-a mers ca pe roate.

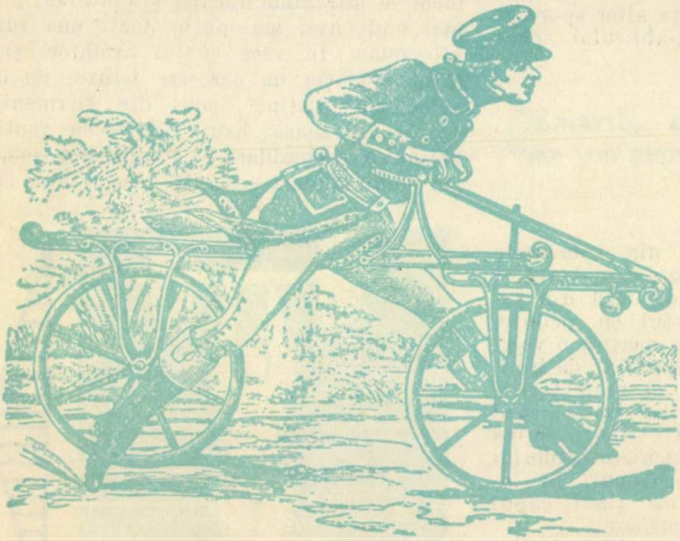

Un tînăr ofițer „aventurîndu-se" cu „drezina" (calul de lemn)

ASIGURAREA DE ACCIDENTE „TURIST"

Administrația Asigurărilor de stat încheie contracte de asigurare de accidente „Turist" cu persoane în vîrstă de la 16 la 70 de ani inclusiv.

SE ASIGURĂ:

- persoana care încheie contractul (pentru cazurile de invaliditate permanentă și de deces din accidente);
- bunurile din gospodărie și cele luate în deplasare de asigurat.

EVENIMENTELE NEPREVĂZUTE (RISCURILE) CUPRINSE ÎN ASIGURARE SÎNT URMĂTOARELE:

a) pentru persoane:
explozie, prăbușire de teren, lovire, cădere, alunecare, acțiunea violentă a unei persoane, atacul unui animal, trăsnet, acțiunea curentului electric, arsură, degerare, înec, intoxicare subită sau asfixiere din cauze subite, cele întîmplate ca urmare a circulației mijloacelor de transport (sau din cauza accidentelor întîmplate acestora) precum și a funcționării ori folosirii mașinilor, aparatelor, instrumentelor, sculelor sau armelor.

În asigurare sînt cuprinse și urmările imediate, (deces sau invaliditate) ale efortului fizic excesiv și subit determinat de cauze de forță majoră în timpul producției.

b) Pentru bunuri:
incendiu, trăsnet, explozie, ploaie torențială, grindină, inundații, furtună, uragan, cutremur de pămînt, prăbușire sau alunecare de teren, pagube produse de greutatea zăpezii sau a gheții, furtul prin spargere, carbonizare totală sau parțială ori topire chiar și fără flacără, urmările stricăciunilor accidentale la instalațiile de apă, canal sau încălzire centrală, a măsurilor de salvare în timpul daunei și altele.

SUMELE ASIGURATE SÎNT URMĂTOARELE:

	pentru invaliditate permanentă	pentru deces
pentru accidente de circulație auto-moto	25 000 de lei	15 000 de lei
pentru accidente la domiciliul asiguratului, ca urmare a unui incendiu, trăsnet, explozie sau cutremur de pămînt	20 000 lei	10 000 de lei
— pentru celelalte accidente	10 000 de lei	5 000 de lei
— pentru bunurile gospodărești	20 000 de lei	

SUMA ASIGURATĂ SE PLĂTEȘTE asiguratului în caz de invaliditate permanentă totală din accident (în caz de invaliditate permanentă parțială se plătește un procent din suma asigurată, corespunzător cu gradul de invaliditate) sau de distrugere a bunurilor gospodărești; în caz de deces al asiguratului, suma asigurată se plătește beneficiarului înscris în contract.

Pentru aceeași perioadă se poate încheia un singur contract de asigurare.

PRIMA DE ASIGURARE este de 15 lei și se plătește odată cu primirea poliței de asigurare. Asigurarea este valabilă timp de o lună.

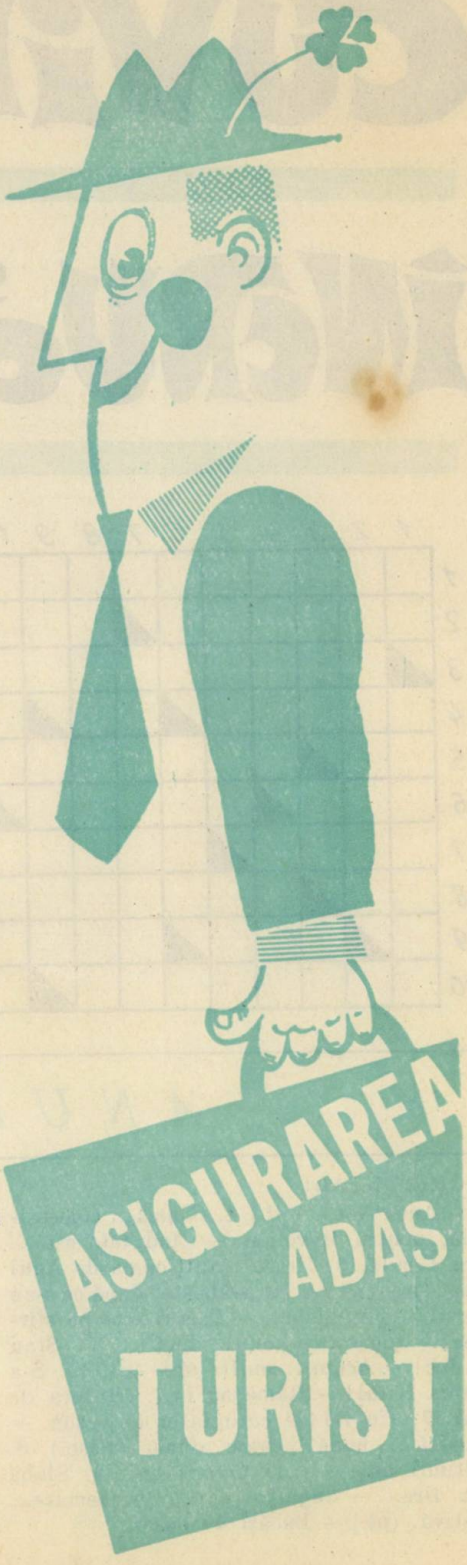

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

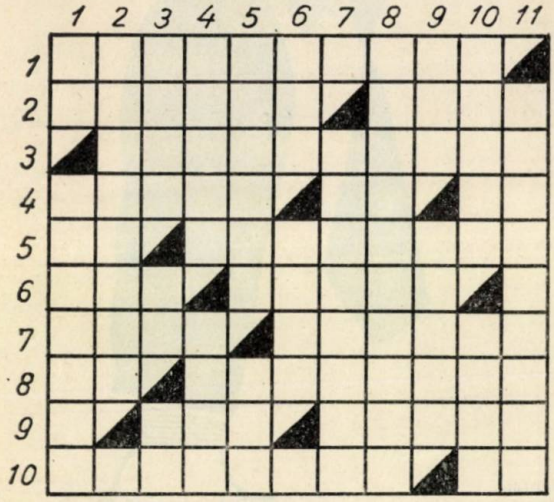

ANUL NOU

ORIZONTAL:

1. Anul Nou... (pl.) 2. Glumă... comestibilă, pentru Revelion. — Cînd tata este... Moș Gerilă. 3. Urare tradițională de Anul Nou. (trei cuv.) 4. Se „slăbește" după ce s-au servit ...sarmalele. — Tortul este pe sfîrșite! — Face revelionul singur... 5. Stau la foc! — Acum... mulți ani. (pl.) 6. S-a întors Nilul! — Rămășag la... friptura de pui. 7. Un fel de colindător de sezon. — Muzică... bună pentru dans. (masc.) 8. Ultimii ani! — ...și primii ani. 9. Slabă din fire... — Sughiț. (pop.) 10. Iertare... festivă. (pl.) — Bucăți de oase!

VERTICAL:

1. Merg la urări! — Plugușorul. 2. Uite-l, nu-i! (fem. pl.) 3. Închide intrarea. — La Anul... Nou! — Nou în temă. 4. Te vămuiește... — Cunoscută atletă româncă, la aruncarea suliței. 5. Nereușiți. (fig.) — Are și n-are... 6. Refren de colind... inversat. — Anii bisecți... (față de ceilalți N.R.) 7. Obiceiurile strămoșești cu ocazia Anului Nou. 8. Studiul numerelor. (pl.) 9. Vreme geroasă și viforoasă. (fig.) — Nume turcesc. 10. Unul cu două fețe... (nu este taler! N.R.) — Selecționat. 11. Se așterne după petrecere...

IOAN ROMAN ȘI C. VASILIU

DE REVELION

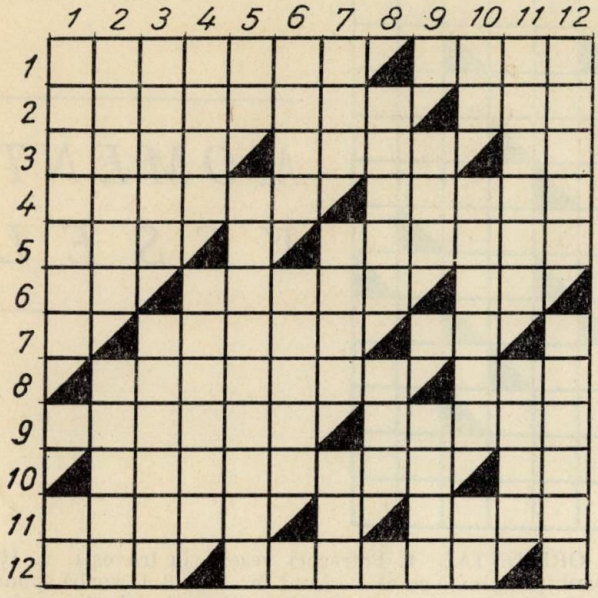

ORIZONTAL:

1. Umorist român, autorul poeziei satirice „Ceva vesel". — Rîs în colectiv... 2. Se ţin de bancuri. — Veselie. 3. Prezentă în reţeta unor bancuri bune... — Electrod pozitiv. — Notă de intimitate... 4. Luare în rîs. (pl.) — Satiră... la masculin. 5. Nimic. (pop.) — Le provoacă pe faţă, rîsul prelungit... 6. Ecou de hohot! — Cîntă la chefuri. — Veselă în cele din urmă! 7. Pui de rîs... — Întîmpinat întotdeauna cu petrecere şi clinchet de pahare. 8. Compozitor român contemporan, autorul unui „Cîntec de bucurie". — Intrată în război... 9. De obicei plac, dacă au sare şi piper... — Chicot de rîs. (reg.) 10. Merge cu „noroc" şi „la mulţi ani"... — Nota Redacţiei. 11. Apucat de rîs... — Rude bune cu rîsul... dar nu şi cu hazul. 12. Nu face nimic. — Un fel de haz de necaz pentru umorişti...

VERTICAL:

1. Preferă glumele mai cu perdea. — Rîs sec! 2. Nu-i arde de rîs. — Respins. (jurid.) 3. Urare la pahar. — Cunoscut scriitor umorist mexican, tradus şi în limba noastră. 4. Expoziţia Realizărilor Economiei Naţionale. (abr. uz.) — A zăpăci pe cineva. (reg.) 5. Cutie! — Explozie de veselie. 6. Rîu în Japonia. — Manifestare de voioşie. 7. Abreviaţie medicală. — Bărbi în care nu se poate rîde... — Serbaţi la sfîrşit! 8. Poet român, autor al poeziei „Veselie". — Literatură. (abr.) 9. Literă arabă. — Localitate în URSS. 10. Ion Horea. — Îi cheamă pe moţi la sărbătoare... — Insula lui Monte Cristo. 11. Sora geamănă a umorului. — Unul care obişnuieşte să se facă de rîs... 12. Mirosuri. (pop.) — Epigramă ca formă...

GIUSEPPE NAVARRA

Cuvinte rare: INCOT — TUMANI — TSAI — ITN — DAD — NEMA

MOMENT VESEL

ORIZONTAL: 1. Petreceri vesele, în travesti. 2. Îți permiți o glumă cu el. — Luat în... rîs. 3. O vorbă spune că dacă ești bine așa... ești și bine dispus! — La începutul lui se organizează Revelionul... (pl.) — La revistă! — În paradis! 4. Locul indicat pentru clovnerii... — Gen vesel și instructiv. 5. Din neamul Geților. — Cunoscut regizor francez contemporan, realizatorul unor filme comice. — Din păcate! 6. Într-o feerie! — Opinia publică în... tragediile antice. — Localitate în Finlanda. 7. La ilaritate! — Înveseliți la sfîrșit! — Gen de comedie. 8. O petrecere căreia i s-a dus vestea... — Amănunt facial, care provoacă de multe ori ilaritate. — Literă cirilică. 9. Contrar veseliei. (pop.) — Petre Udrea. — În parfum! 10. Stîrnesc rîsul. — În carnaval! — În viață... (fem.) 11. A bea un păhărel... prea mult. — Pe unii îi face să rîdă, pe alții... să plîngă. — Țese! 12. Redat într-un mod comic. 13. Din rîsete! — Prinsă în distracție.

VERTICAL 1. Scriitor și umorist clasic român. — Arăcit la mijloc! 2. Migdalele umoristului Topîrceanu. — Parte din răvaș! — Loc cu... iarbă verde. 3. Atestă un moment vesel. (pl.) — Cu două fețe. (pl.) 4. Un banc spus pe jumătate! — Expuși la vedere. 5. Comună în Belgia. — Nume feminin german. 6. Creator de bună dispoziție la petreceri... — Bun pentru înțepături... — Instrument muzical. — În poante! 7. Cel mai mare autor de comedii al Greciei antice. — Veche monedă din Siam. 8. În balon! — Tentat de o distracție. — Valurile lui au inspirat un vals clasic. 9. Aliați. (fig.) — Parte a unei nave. (pl.) 10. Animale vesele. — Comedie de Tudor Mușatescu. — Fluviu în Europa. 11. Miros. (pop.) — Biletel vesel în plăcintă. — Ochi de lanț. 12. Mascota caricaturiștilor... — Supărat de glumele făcute pe seama lui... 13. Luată în focul satirei. (fig.) — Păcăleală strașnică.

IOAN DINU

Cuvinte rare: EVIT — CSI — AAT — ATT

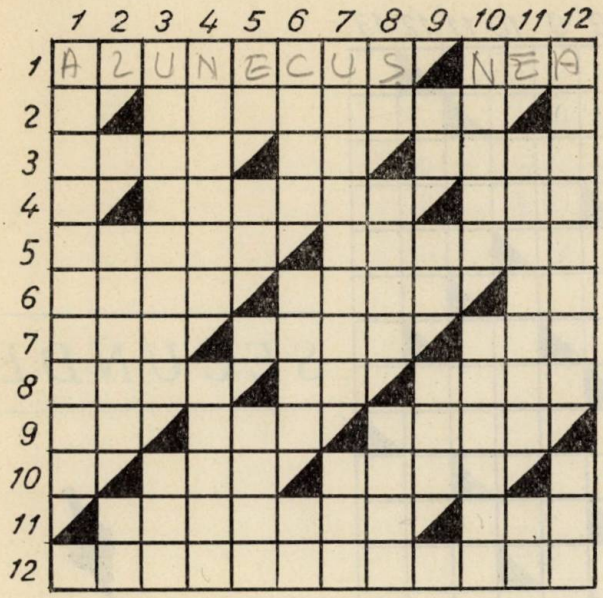

ZILE DE IARNĂ...

ORIZONTAL:

1. Mic patinoar natural. — Haină... de sezon. 2. Calificativ (blînd! N.R.) pentru anotimpul hibernal (pl.) 3. Insulă în Golful Aden. — Rece! — Opoziție gramaticală. 4. Podoabă de gheață a iernii. — Bun pe umeri, pe... vreme rece. 5. Hochei pe ghiață. — Este Albă ...ca Zăpada... 6... și cei Șapte Pitici... — Verbul sclipitor al pufului de nea. — Nins la mijloc! 7. Producător autohton de zăpadă. — Sosește pe neașteptate, iarna... (pl.) — La înălțime. 8. Colaborare muzicală. — În lumină! — Sus, la munte... 9... Se răcește! — Zeiță scandinavă. — Ține de cald, iarna. 10. Rigoarea iernii. — Se înhamă la sănii ... în Nord . (pl.) 11. Minte de înghează apele... — Gulerat comestibil. 12. Personaj de feerie, în temă. (trei cuv.)

VERTICAL:

1. Autorul poeziei-pastel „Iarna". 2. Un verb mai frecvent... toamna. — Vele! 3. Vine iarna, cu urări de bine. (fem.) — Orășel în Siberia. 4. Se îmbracă în alb... (pl.) — ... cu o mantie cu coadă. 5. În decembrie! — ... pe partie! — Se folosește în viticultură. 6. Cu turistul, și la munte și la mare. — Crapă iarna de frig. — Puse la înghețat! 7. Acțiune de înfierbîntare... (pl.) — Viața, văzută plăcut. 8. Raze de soare! — A se simți... tematic. — Conservă plantele, iarna. 9. Urme de pași! (pe zăpadă! N.A) — La revelion! — Localitate în R.P. Ungară. 10. S-a pus omătul peste ei. — Iarna, intră în funcțiune. (dim.) 11. Un „bob" diminuat... — Fulgi de zăpadă! 12. Zăpadă agresivă, la munte... — Îngheață în toiul iernii.

VERGILIU VĂRVĂREANU

Cuvinte rare: EBAT — RAN — GIR — CUN

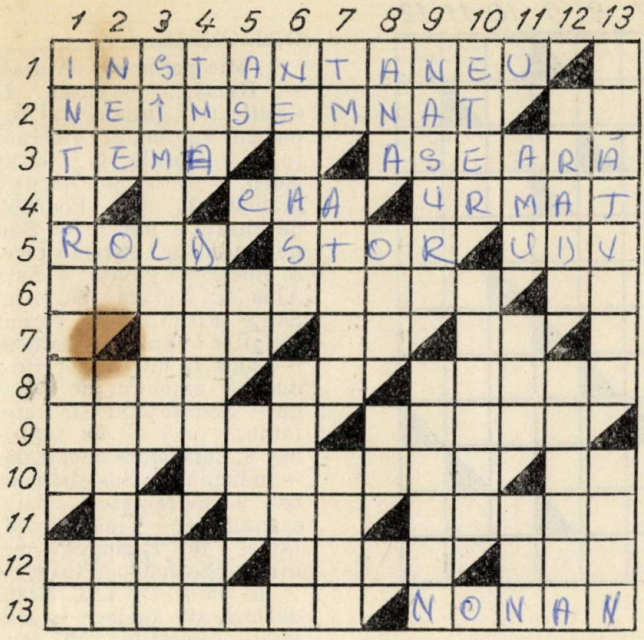

SECUNDE

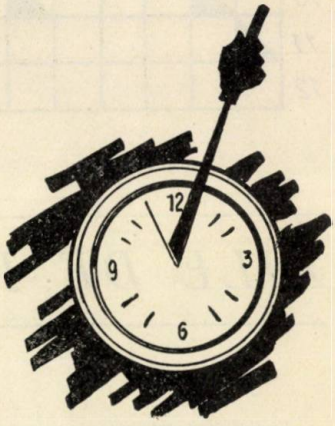

ORIZONTAL:

1. Într-o secundă. 2. Neimportant — Galați. (abr.) 3. „Secunde". — În seara precedentă. 4. Iarbă din Brazilia. — Secundat. 5. Comună în Danemarca. — Piesă secundară la fereastră. — Localitate în Ghana. 6. Secundar. (fig.) — În terță! 7. Se măsoară în grade, minute și secunde. — Conjuncție latină. — În bloc! 8. Unitate de măsură a forței, care imprimă unui corp cu masa de un gram, o accelerație de un centimetru pe secundă, la pătrat. — Liniște ... — Iubit. (fig.) 9. Verb de început într-o acțiune. — Epocă geologică. 10. Intrat la apă. — Secundează meciurile... (pl.) — Coca Enescu. 11. Are 31 556 926 secunde... — Miez de calup! — Ivit. (reg.) 12. Piesă secundară la motocicletă. — Țuică oltenească. — Fir. 13. Divizate în ore, minute și secunde. — Hidrocarbură secundară derivată din metan.

VERTICAL:

1. Piesă muzicală secundară, care leagă părțile unei opere. — Secundar. (fig.) 2. Gravor francez. (sec. 18) — Diftong. — Într-o secundă... 3. În aceeași secundă. (masc. pl.) — Aproape nadă! 4. Rîu în URSS. — Se măsoară în secunde. — Sere! 5. Carte de joc. — Rece! — Inimă de pirat! 6. Nebărbierit. (fem.) — Instrument cu care se măsoară unghiurile în grade, minute și secunde. 7. Teme! — În luptă cu secundele... — La secundă. (fig.) 8. Piesă secundară la carmac. — Oficiul Național de Turism. — Elena Teodoru. 9. Îndrăzneală. (pl. fig.) — Autorul piesei de teatru „Secunda 58". 10. Te adoarme în cîteva secunde ... — Ou alterat... 11. În secunda următoare... (mold.) — Are 3 600 secunde. (pl.) — Inimă haină! 12. Se împart în minute și secunde. — A instiga. 13. Secundat. (fig.) — Hidrocarbură secundară, derivată din metan.

IANCU GOLDSTEIN

Cuvinte rare: CAA — ROLD — UDU — NEE — TNA

ORIZONTAL: 1. Mamifer din zonele cu zebre. — Un cal cu șa... fioros! (pl.) 2. Crocodil cu asonanță de... alergător. — Iac... pitic! 3. Antilope, pline de poezie... — O muzică... pe lac. 4. Gen de antilopă. — Șerpi tropicali. 5. Pasăre remarcată prin gîtul lung și elegant. 6. Tipi medii! — Insulă muzicală. — Fluviu în Siberia. 7. Aspidă ascunsă! — Somnoros de categorie grea... — O fată nu prea în etate! 8. Spaima codrilor... (pl.) — Program. 9. Stat cu omonim de șarpe. — Pui de panteră! 10. Specie de maimuță. — Între clasă și familie... 11. De asemenea. (reg.) — Păsări migratoare.

VERTICAL: 1. Vultur-bărbos. (pl.) — Animal... din trusă. 2. Mamifer nordic... foarte avîntat. — Pasăre, mereu... în haine de nuntă (dim.) 3. Rumegător specific pentru America de Nord. — Spadă. (pop.) 4. Munte în R.P. Chineză. — Imn. (od.) 5. Cap de aligator! — Ilustru personaj de fabulă... — De la (od.) 6. Cîmpii. — Cal putere... lapon. 7. Alfa și omega. — Pasăre din Țara Piramidelor. — Un vîrf pentru... capre negre. 8. Șarpele care... nu prinde șoareci. — Pasăre de curte. (pop.) 9. Rodiu. (bot.) — După la început! — 10. Piedică în pădurile ecuatoriale... — Un năsos zoologic... (care nu este elefant! N.A.) 11. Patrupede tibetane. — O mare șopîrlă... (pl.)

COSTEL CERNAT

Cuvinte rare: ANOA — MAGOT — UGEA — ICOS — ASAS

ARCA LUI NOE

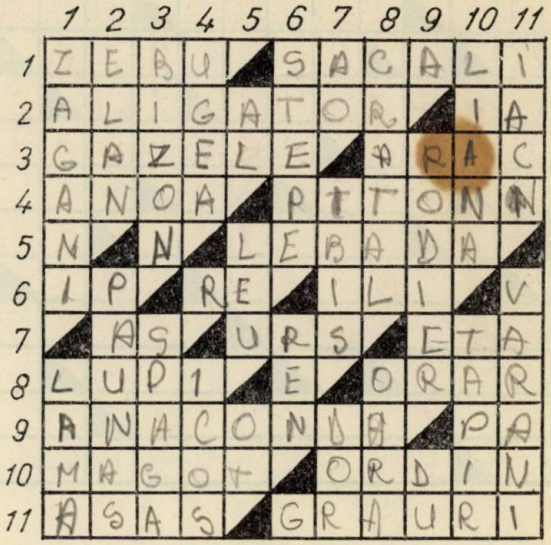

DEZLEGĂRI

ANUL NOU

ORIZONTAL: Aniversări — Răvașe — Real — La mulți ani — Curea — Rt — Un — Oc — Strămoși — Lin — Iadeș — S — Irod — Ritmat — Ni — Inițiali — D — Ata — — Icnet — Amnistii — Se.

DE REVELION

ORIZONTAL: Ranetti — Rîși — Umoriști — Haz — Sare — Anod — Tu — Ironii — Satîr — Nic — L — Riduri — Ot — Taraf — — La — S — Surîs — An — C — Comișel — Ita — Salate — Incot — Sănătate — Nr — Rănit — T — Mite — Sta — Epitaf — N.

MOMENT VESEL

ORIZONTAL: Carnavaluri — A — Amic — Ironizat — Ras — Ani — Is — Ra — Arena — Satiric — Get — Tatti — Aca — I — Ee — Cor — Evit — Ar — Ti — Farsa — A — Lata — Nas — Csi — E — Alean — Pu — Rf — Ilari — Ar — Vie — Ameți — Amor — Ts — Caricaturizat — Ise — Antrenată.

ZILE DE IARNĂ

ORIZONTAL: Alunecuș — Nea — L — Răcoroși — V — Ebat — Rc — Însă — C — Țurtur — Sal — Sport — Salina — Alai — Luci — In — Nor — Seri — Sus — Duet — — Mi — Cota — Ra — Ran — Suba — I — Ger — Reni — A — Vînător — Tap — Albă ca zăpada.

SECUNDE

ORIZONTAL: Instantaneu — A — Neînsemnat — — Gl — Tema — R — Aseară — E — U — Caa — Urmat — Rold — Stor — — Udu — Lăturalnic — Ar — U — Arc — Et — Lo — A — Dina — St — Dorit — Iniția — Eocen — Ud — Arbitri — Ce — An — Alu — Itait — Ataș — Otca — Ita — Cadrane — Nonan.

ARCA LUI NOE

ORIZONTAL: Zebu — Șacali — Aligator — IA —

(Continuare în pag. 286)

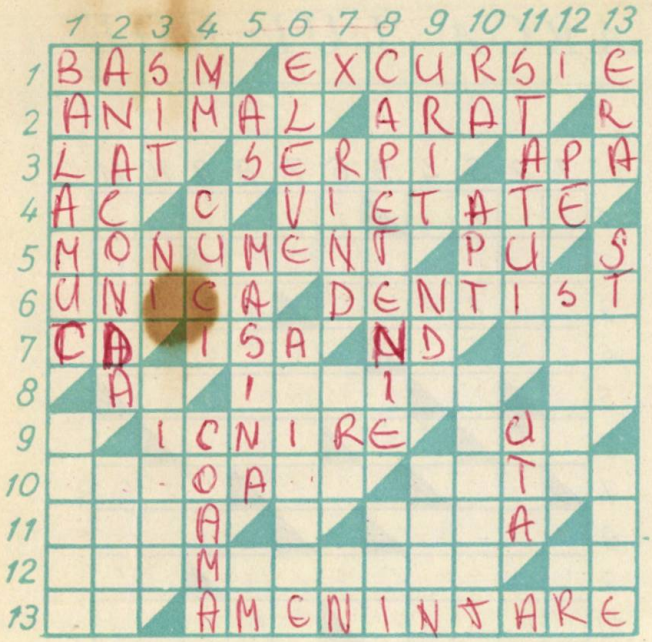

PE ECRANE

ORIZONTAL: 1. „Lumea minunată a fraților Grimm“ (sing.) — „Opt sute de leghe pe Amazon“. 2. „Tigrul“. — Lucrare agricolă. 3. „Capcana“. — „Anaconda“. (pl.) — „Tigrul“. 4. Înțeapă... — „Pisica de mare“. 5. „Columna“ — Pus în cap! 6. „Singur pe lume“. (fem.) — Te caută la dinți. 7. Cred la limită! — Rîu în Brazilia. — Negație. — Vară franceză.. . 8. Înainte de masă. — A uni. — Asia! 9. „Lovitură puternică“. (fig.) — „Acei oameni minunați“... (sing.) — 10... „și mașinile lor zburătoare“ — Popor. 11. Plagă. — „Sfîrșit“. 12. Loc de ars — „Contemporanul tău“... 13. Una lîngă alta! — „Sus mîinile“!

VERTICAL: 1. „O lume nebună, nebună, nebună“... — „Marele semn albastru“. — (fig.) 2. „Marele șarpe“. „Anotimpuri“. (sing.) 3. Peisaj. — Nimerit la cap! — Ziua următoare... 4. Doime! — „Singur pe lume“... (fig. pl.) — O are „Leul african“. 5. „Campionii“. (sing.) — „Rolls-Royce-ul galben“. — În ramă! 6. „Fete în uniformă“ — Spectacole... în relache. 7. Coadă la bilete... — „Hombre“... la coadă! — În cont! 8. „Winnetou“. — Alb cu negru. 9. Dezagreabil. — Naș. — Rație. 10. Pe ecran! — „Bun pentru serviciul auxiliar“. — Dărîmat. (fig.) 11. „Suflete împietrite“. (fig. sing.) — Echipa din Arad. 12. Cupe! — „Suflete împietrite“. (fig. sing.) — În cerc! 13. „A fost odată“ un moș și o babă. — „Frumoasele nopții“. (sing.) — „Femeia îndărătnică“. (pl.)

CONSTANTIN BUJORESCU

Cuvinte rare: ISA —TIS

(Urmare din pag. 285)

Gazele — Arac — Anoa — — Pitoni — N — N — Lebădă — Ip — Re — — Ili — V — As — Urs — Eta — Lupi — E — Orar — — Anaconda — Pa — Magot — Ordin — Asas — Grauri

PE ECRANE

ORIZONTAL: Basm — Excursie — Animal — Arat — R — Lat — Șerpi — Apa — Ac — C — Vietate — Monument — Pu — S — Unica — Dentist — Cd — Isa — Nu — Ete — Am — — Imbina — Aa — M — Icnire — Bun — Avioane — Tătar — Rana — A — Gata — E — Crematoriu — El — Aa — Amenințare.

UMOR STRĂIN

— E curios, spune un vilegiaturist altuia, în zilele noastre tinerele fete seamănă cu băieții! Fata aceea, lîngă balustradă, de pildă...

— Nu, domnule, vă înșelați, e fiul meu!

— Pardon, mă scuzați, nu puteam să știu că sînteți tatăl lui.

— Sînt mama lui, domnule!

●

— Ce este un sinonim?

— Un sinonim? E un cuvînt pe care îl folosești în locul altuia pe care nu știi cum să-l scrii.

— Mămico, de ce ai fire de păr cărunt?, vrea să știe o fetiță.

— Sînt obrăzniciile tale. De fiecare dată cînd nu ești cuminte, îmi mai iese un fir alb de păr.

— Înțeleg, mămico. Acum știu de ce bunica are părul alb de tot.

●

S-au întîlnit două albine.

— De mult n-am mai văzut-o pe fiica dumitale. Sper că nu e bolnavă.

— Nu, nimic grav. A vrut să înțepe un elefant și și-a luxat acul.

DATE IMPORTANTE

18 ianuarie

Se împlinesc 150 de ani de cînd pandurii, avînd în frunte pe Tudor Vladimirescu, încep răscoala în Oltenia și Muntenia.

24 ianuarie 1859

— Unirea Principatelor Române.

Ianuarie — februarie 1933

— Au avut loc eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști, conduse de P.C.R.

6 martie

— A fost instaurat primul guvern democratic din istoria României, condus de dr. Petru Groza.

8 martie

— Ziua internațională a femeii.

18 martie

— 100 de ani de la proclamarea Comunei din Paris.

21 martie 1922

Crearea de către P.C.R. a organizației comuniste de tineret — U.T.C.

21 martie 1971

— Ziua internațională pentru eliminarea discriminării rasiale.

22 aprilie 1870

— S-a născut V.I. Lenin.

1 Mai

— Ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc.

2 mai

— Ziua tineretului din Republica Socialistă România.

5 mai 1818

— S-a născut Karl Marx.

8 mai

— 50 de ani de la crearea Partidului Comunist Român

9 mai 1877

— Proclamarea independenței de stat a României.

9 mai 1945

— Ziua victoriei împotriva fascismului.

1 iunie

— Ziua internațională pentru apărarea copilului.

6—12 august 1969

Au avut loc lucrările Congresului al X-lea al P.C.R.

15 august

— Ziua presei române.

— Cu 40 de ani în urmă a apărut primul număr ilegal al ziarului „Scînteia", organ al Partidului Comunist Român

21 august 1965

— Marea Adunare Națională a adoptat Constituția Republicii Socialiste România.

23 August

— Ziua eliberării României de sub jugul fascist.

6 septembrie

— Se împlinesc 30 de ani de la apariția platformei program al P.C.R., care cheamă masele populare din țara noastră la luptă împotriva dictaturii antonesciene și a războiului antisovietic (1941)

25 octombrie

— Ziua Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România.

7 noiembrie

— Ziua Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

19 noiembrie

— 25 de ani de la victoria Blocului Partidelor Democrate în primele alegeri parlamentare din perioada postbelică (1946)

28 noiembrie 1820

— S-a născut Friederich Engels.

1 decembrie 1918

— Unirea Transilvaniei cu România.

30 decembrie 1947

— Abolirea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Române. La 21 august 1965, țara noastră a devenit Republica Socialistă România.

	Ianuarie					Februarie					Martie				
L		4	11	18	25	1	8	15	22		1	8	15	22	29
M		5	12	19	26	2	9	16	23		2	9	16	23	30
M		6	13	20	27	3	10	17	24		3	10	17	24	31
J		7	14	21	28	4	11	18	25		4	11	18	25	
V	1	8	15	22	29	5	12	19	26		5	12	19	26	
S	2	9	16	23	30	6	13	20	27		6	13	20	27	
D	3	10	17	24	31	7	14	21	28		7	14	21	28	

	Aprilie					Mai						Iunie				
L		5	12	19	26		3	10	17	24	31		7	14	21	28
M		6	13	20	27		4	11	18	25		1	8	15	22	29
M		7	14	21	28		5	12	19	26		2	9	16	23	30
J	1	8	15	22	29		6	13	20	27		3	10	17	24	
V	2	9	16	23	30		7	14	21	28		4	11	18	25	
S	3	10	17	24		1	8	15	22	29		5	12	19	26	
D	4	11	18	25		2	9	16	23	30		6	13	20	27	

ALMANAH 1971 MAGAZIN

	Iulie					August						Septembrie				
L		5	12	19	26		2	9	16	23	30		6	13	20	27
M		6	13	20	27		3	10	17	24	31		7	14	21	28
M		7	14	21	28		4	11	18	25		1	8	15	22	29
J	1	8	15	22	29		5	12	19	26		2	9	16	23	30
V	2	9	16	23	30		6	13	20	27		3	10	17	24	
S	3	10	17	24	31		7	14	21	28		4	11	18	25	
D	4	11	18	25		1	8	15	22	29		5	12	19	26	

	Octombrie					Noiembrie					Decembrie				
L		4	11	18	25	1	8	15	22	29		6	13	20	27
M		5	12	19	26	2	9	16	23	30		7	14	21	28
M		6	13	20	27	3	10	17	24		1	8	15	22	29
J		7	14	21	28	4	11	18	25		2	9	16	23	30
V	1	8	15	22	29	5	12	19	26		3	10	17	24	31
S	2	9	16	23	30	6	13	20	27		4	11	18	25	
D	3	10	17	24	31	7	14	21	28		5	12	19	26	

Prezentarea artistică: OVIDIU IOANID

ROMARTA
EVE
adam
MAGAZINUL COPIILOR
ROMARTA
magazinele preferințelor alese
produse moderne
calitate superioară
exclusivități

Lei 12